CUMARTESİ
5 KÂNUNUEVVEL 1931
6 ncı sene, No. 2090
NUSHASI 5 KURUSTUR

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri
Siirt Meb'usu MAHMUT
Umumî Neşriyat ve Yazı Müdürü
ETEM İZZET

Bulgar başvekili bu akşam hareket ediyor

Buhranın Müntehâsı

Buharanın müntehası nedir? Buhran, dünyayı nereye kadar sürükliyecektir? Belli de ğildir. Bilinemiyor ki buhran, yavaş yavaş azalacak, hayat düzelecek midir? Yoksa buhran, gittikçe artacak, hayat tahammül edilmez bir hale gelecek midir? İki müntehayı da hayal eden, zanneden, iddia eden, müdafaa eden var. Fakat bunlardan birini istisnasız her kese kabul ettiren yok.

Filî vaziyet şudur ki, cesim iktısat sahalarından ticaret, istihsal, tedavül endişe verir mahiyet gösteriyor. Geçen seneki ihracatla bu seneki muka yese edilirse büyük farklar gö ze çarpar. İhracat tenakusları Türkiyede yüzde 17, İtalya'da yüzde 17, Almanya'da yüzde 21, Belçika'da yüzde 22, Avus turya'da yüzde 26, Fransa'da yüzde 28, İngiltere'de yüzde 31, Amerika'da yüzde 36, Macaristan'da yüzde 43 tür. Ticaretten başka iktısat sahalarındaki tenakusların müşireler üs tünde tetkiki, müşabih hattâ daha aykırı nispetler göstermektedir.

Bu vahîm iktısadî daralma tereyanı gün geçtikçe artıyor. Bir kere sukut içinde bulunan iktısat, iptidaî sür'atinden do layı daralıyor. Yani buhranın, seyrini ikmal için devam etme si mecburiyeti var. Bir de buna ilâve olarak, insanların yan lış ve aksi müdahalelerle sukutu bir kat arttırmalarından dolayı daralıyor. Ki bu, her milletin buhranı tek başına bertaraf edebileceği hayalinden doğuyor. İki âmil birleşerek, buhran şiddet kesbediyor.

Bilhassa ikinci âmil üzerin de durmak lâzımdır. Zira, buh ranın birinci tabiî ve iktısadî âmili, bundan evvelki buhranlarda olduğu gibi tesirini malûm şekillerde ika etmektedir. Buhran, nihayet bir iktısat buh ranıdır ki, neşeti, tekâmülü, intihâsı, evvelki buhran tecrübelerinde tetkik edilmiş, ilmi meydana konmuştur.

Fakat ikinci ve fuzulî âmil olarak gösterdiğimiz insanların yanlış ve aksi müdahaleleri bun dan evvelki buhranlarda bugünkü kadar bariz görülmüş değildir, yenidir.

Sonuncu müdahaleler, ilmin ve mantıkın müdahaleleri değil belki his ve siyaset müdahale leri, pestij ve millî infirat ham lelerinden başka bir şey olmıyan müdahalelerdir. Dünyanın mübadeleye giren kısmını tamamile saran buhranın, ancak el birliğile bertaraf edilebileceği meydanda iken, milletlerin ayrı vahdetler halinde tecerrüde çekilmeleri, yanlış ve aksi müdahale misallerinden biridir. Diğer bir misali de, son zamanda İngiltere ile Fransa arasında başlıyan para yarışında görüyoruz.

Altın döküp kambiyo topla mak cereyanından sonra başlıyan, sterling döküp altın almak hareketi, İngiliz parasının kıymetine sarsıcı tesir yap tığı ve bu tesirden İngilizlerin ki de dahil olduğu halde derece derece dünya iktısatları müteessir olduğu halde, bu hareket devam ediyor.

Beynelmilel para ve eşya piyasaları yerine tahdit edilmiş millî para ve eşya piyasaları kaim olduğu gündenberi, milletlerin tecerrüdü şiddetlen miş, milletlerin prestij duyguları artmıştır. Nihayet öyle bir hal hasıl olmuştur ki, normal zamanlarda yani iktısadın beynelmilel esaslar dahilinde yürü tüldüğü zamanlarda, milletler arasında kolayca ve nazikçe halledilen tezatlar, ehemmiyet kesbetmişler, büyük meseleler olmuşlardır. Milletlerin tahtı şuurlarında gizli kapalı kalmış nice nice hisler ve fikirler, buh ran ilerledikçe biraz daha fazla meydana çıkıyorlar. Gittikçe acı ve hâd şekiller alıyorlar.

mak kabil olmadıkça, iktısat tezatları ve iktısat rekabetleri artacaktır. Dünyanın manzara sı 1914 ağustosundaki manzaraya gittikçe yaklaşacaktır.

Müderris

Bulgar başvekili şerefine dün Ankara'da üç ziyafet verildi

Kâtibi umumî Tevfik B. tarafından verilen çay ziyafetinde Gazi Hz. leri de bulundular ve misafirlerle ayrı ayrı görüştüler

M. Muşanof'un bu akşam Ankaradan hareketi ve yarın şehrimizde bulunması mukarrerdir

Yukarda Bulgar basvekili meclis müzakeratını takip ederken, aşağıda meclis reisimizin verdiği ziyafette davetliler

ANKARA, 4, (A.A.) — Balkan konferansı reisi Trabzon meb'usu Hasan Bey, bugün Bulgaristan Başvekili M. Muşanof şerefine Ankara palasta bir öğle ziyafeti vermiştir. Ziyafette Bulgar misafirlerimizden başka Başvekil İsmet, Meclis reisi Kâzım Paşalar hazeratı ile Hariciye Veki li Tevfik Rüştü Bey, heyeti ve kile azasından bir kısmı, bazı meb'uslar ve hariciye erkânı hazır bulunmuşlardır.

Misafirlere saat 17 de riya seti cümhur kâtibi umumîsi Tevfik Beyefendi tarafından Marmara köşkünde bir çay ziyafeti verilmiştir.

Çay ziyafetini Gazi Hazretleri de teşrif buyurmuşlar ve Bulgar misafirlerimizle ayrı ay rı görüşerek kendilerine iltifat etmişlerdir. Misafirlerimiz çay dan avdetten sonra Gazi Hazretlerinin kendilerinde bıraktığı pek derin intibaları kemali şükranla anlatmaktadırlar.

Akşam üstü saat 20/30 da B. M. Meclisi reisi Kâzım Paşa Hazretleri tarafından Halk evinde verilen ziyafet te büyük bir samimîyet içinde geçmiş ve misafirlerimiz geç vakite kadar eğlenmişlerdir.

Öğle ziyafetinde bulunan zevat çay ziyafetile akşam yemeğinde de bulunmuşlardır.

Dahiliye Vekili

Salı günü Ankarada bulunması muhtemel

ANKARA, 3 — Dahiliye vekili Şükrü Kaya Bey Gaziayintap'tan Kilise giderek kaçakçılık hakkında tetkikatta bulunmuş, sonra tekrar Gaziayintaba dönmüştür. Buradan Fevzi Paşa, İslâhiye tarikile Adanaya gidecektir. Salı günü Ankaraya avdet etmesi muhte meldir.

Kudüs Kongresi

Hangi meseleleri müzakere edecekmiş?

Kudüsten İngiliz gazetelerine yazılıyor: Elfelistin gazetesinin yazdığına göre, hükûmet toplanacak islâm kongresini tertip edenlerden, dost devletler tarafından gayri dostâne telâkki edilecek meselelerin mü zakere edilmemesini talepetmiştir,hü kûmtin bu talep ve talimatına karşı kongreyi tertip edenler görüşülecek meselelerin ruznamesini hükûmete vermişlerdir. Bu ruznamede müzake re edilecek mseleler şu suretle tasrih dilmiştir:

1 — Müslümanlara ait mükaddes yerler, 2 — Kudüste bir müslüman darülfünunu ihdası, 3 — Hicaz şimendifer hattı, 4 — Müslüman har sînin neşir ve tamimi, 5 — Dinsizlik le mücadele..

Nasıl para Kazandınız?
Anketimizi beşinci sahifemizde okuyunuz

Yalnız mülkiyelilerin değil, münev verlerin bayramı

Mülkiye mektebi 55 inci yıl dönümünü dün tes'it etti

Yukarda davetliler büfede, ...ada davetlilerden bazı zevat, aşağıda mektebin son sınıf talebesi

Dün memleketimizin kıymetli bir irfan müessesesi olan Mülkiye mektebi nin 55 inci yıldönümü idi. Bu vesile ile her sene olduğu gibi bu sene de sim yapıldı. Eski mülkiyeliler toplandılar ve ilmü irfanlarını medyun oldukları müesseseyi tebcil ettiler.

Merasimde vali Muhiddin Bey, va-

Fransız Tahtelbahirleri

Bugün halkın ziyaretine müsaade edilecek

Evelki gün Karadenizden şehrimize gelen Argenante ve Doris isimli Fransız denizaltı gemilerinin zabitan ve mürette batı dün şehre çıkmışlar ve muhtelif yerleri gezmişlerdir.

Dün Union Francais'de tah telbahir mürettebat ve zabitanına Fransız Kolonisi tarafından bir çay ziyafeti verilmiştir.

Bugün tahtelbahirlerin zabi tan ve mürettebatı sat 12,45 te Taksimde Cümhuriyet abidesine çelenk koyacaklar ve sabah leyin vilâyeti, kolordu kumandanlığını ziyaret edeceklerdir.

Yine bugün Fransız tahtelhabirlerini halkın ziyaret etme sine müsaade edilecek, akşama da tahtelbahircilere Ünyon Francaise'de tekrar bir çay ziyafeti verilecektir.

Pazar günü şehrimiz Fransız konsolosu tahtelbahirciler şerefine bir öğle ziyafeti verecek, gece tahtelbahirler Marsilya'ya müteveccihen hareket edeceklerdir.

Tıp Talebe Cemiyeti

Dün çok münakaşalı bir kongre akdetti

Tıp talebe cemiyetinin dünkü kongresinde hazır bulunanlar

Tıp talebe cemiyetinin senelik kongresi dün Halkevi salonunda devam etmiştir. Saat tam 10,30 da başlayan kongre iştirak eden gençlerin hararetli münakaşalarile saat bir buçuğa kadar devam etmiştir. Kongre başlayınca eski azaları yekdiğerini tenkit ve müahazeye başlamışlardır. Bu münakaşa mevzuun haricinde olduğu için kongre reisi münakaşayı menetmiştir. Kongre reisi eski heyeti idarenin faaliyet ve icraatının bir mürakabe heyeti tarafından tetkik edilmesini ve tetkik neticesinin müteakıp kongrede heyeti umumiyeye arzedilmesini teklif etmiştir. Bu teklif uzun münakaşalardan sonra, kabul edilmiştir. Kongre esnasında cemiyetin iyi çalışabilmesi için varidat temini meselesi mevzuu bahsolmuş, bu bahse kongre reisi cevap vererek, camiyetin hüviyet varakası tabettireceğini, ve bu hüviyet varakasını fakülteye girenlere birer liraya satmak ve diploma alarak çıkanlardan da diploma tevzii merasiminde 3 er lira olmak suretile bir varidat temini düşünüldüğünü, bu fikri fakülte reis ve kâtibi umumisinin de tasvip ettiğini bildirmiştir. Kongre esnasında yeni intihap edilecek heyeti idareye nasıl çalışılacağına dair direktif verilmesi, bu meyanda talebe arasında tesanüt temin edilmesi için bir Darülfünun talebe mahfili, olmadığı takdirde bir tıp talebe mahfili tesisine çalışılması tavsiye olunması teklif edilmiştir. Dermeyan edilen fikirler etrafında talebe birliğinin müsbet bir faaliyet gösteremediği zikredilerek, bu birliğin faal bir hale getirilmesi için sarfı mesaî olunması, bu, kabil olmadığı takdirde yeniden bir Darülfünun birliği tesisi, talebenin harici işleri meşgul olacak bir büro teşkili fikirleri serdedilmiştir. Bütün bu fikirler etrafında yeni heyeti idareye direktif verilmesi karar altına alınmıştır. Bundan sonra vakit ilerilediği için, heyeti idare intihabına geçilmesi teklif olunmuştur.. Teklif kabul edilerek heyeti idare intihabına geçilmiş ve Hulûsi, Firuzan, Kenan, Refik, Rahmi, Adnan, Asım, Cavit, Osman, Lemi Beyler yeni heyeti idareye seçilerek kongreye niha-

Halil Beyin teklifinde istinat ettiği noktalar

"Her gün bir fincan çay ve kahve memlekete senede 7,5 milyon liraya mal oluyor,, diyor

ANKARA, 4 (Hususî) — İzmir meb'usu Halil Beyin meclise teklif ettiği kanunu dün bildirmiştim. Halil B. Kanunun esbabı mucibesinde idhalinin menini istediği maddelerin beher sene Türkiyeden dışarı çıkmasına vesile teşkil ettiği Türk lirası nuktarını şöyle tesbit etmiştir:

Kahve:	5,500,000	lira
Kakao:	1.600,000	„
Çay	1,600,000	„
Pirinç:	2,459,248	„
Kırmızı ve siyah biber	250,000	lira
Karanfil, Hindistancevizi ve emsali	350,000	„
Tasfiye edilmiş susam yağı	1,145,940	„
Kolza ve sair nebatî yağlar	600,000	„
Bezir yağı	250,000	„
Zafran	98,000	„
Fildişi	44,000	„
Kereste ve ağaç mamulâtı	2,354,000	„
Şeker	9,289,000	„
Yekûn	25,525,780	„

Halil Bey bu maddelerin men'i tak dirinde bu karardan müteessir olacak devletlerle ticarî müvazene vaziyetimizi şöyle tahlil etmektedir.

— Gümrük istatistiklerimize göre 929 senesinde Rusya 16 buçuk milyon liralık mal idhal etmiş, bizden de beş buçuk milyon liralık mal almıştır.

Çekoslovakya 15 buçuk milyon li ralık mal idhal etmiş biz de 3 milyon 150 bin liralık mal almıştır.

Macaristan 6 milyon 126 bin 176 liralık mal idhal etmiş, bizden 53 bin 731 liralık mal almıştır.

Romanya 5 milyon 221 bin 125 liralık mal idhal etmiş bizden 3 milyon 761 bin 653 liralık mal almıştır.

Hollanda beş buçuk milyon liralık mal idhal etmiş, 400 bin liralık mal almıştır.

Halil Beyin iddiasına göre, mezkûr eşyanın idhali menedilirse, bu memleketlerin listelerine isabet eden mikdar tenzil edildikten sonra bile, bize karşı bilânçoları aktif vaziyetlerini büyük mikyasta muhafaza ede

Teklif sahibi Izmir meb'usu Halil Bey

ceklerdir. Bizden ihracat emteamızı satın alan beş esaslı memleket ile ticarî müvazenemizi şöyle göster-i yor:

Almanyanın idhalâtı 39,172,000 lira, bizden aldığı 20,581,000 lira, Fransanın idhalâtı 26,690,225 lira, bizden aldığı 19,618,000 lira.

İtalyanın idhalâtı 32,000,000 lira, bizden aldığı 33,000,000

İtalyaya vuku bulan ihracatta Tir yeste tarikile Avrupanın iç memleketlerinin de dahil olması muhtemel dir. Maahaza on milyon lira bile bu suretle tenzil edildise, gene İtalya mühim müşterilerimiz meyanındadır.

Amerikanın idhalâtı 17,150,000 lira, bizden aldığı 15,387,000 liralık maldır. Aramızdaki muamelenin ge nişliğine nazaran, mezkûr memleket lerin bu son teklifimin kabulü takdirinde, hisselerine düşecek mikdar hiç mesabesindedir. Halil Bey teklifinin kabulü takdirinde Brezilyanın, Hindistanın ve Çinin müteessir olacağını işaret etmekte ve bu devletlerle ticaret müvazenemizi şöyle kaydetmektedir:

Brezilyanın idhalâtı 4,663,334 lira, bizden aldığı 16,863 lira

Hindistanın idhalâtı 6,099,525 lira, bizden aldığı 18,125 lira.

(Devamı 5 inci sahifede)

Cross Country yapıldı

Lik ve Şilt maçları gûya devam etti!... Millî küme içtimaı yapıldı

Eyip - Vefa maçından: — Goll..

Dün Y. M. C. A. cemiyetinin tertip ettiği Cross Country yapıldı. Müsabaka iki esas üze rinde oldu. Biri birinci katagori, biri de ikinci katagori idi.

Birinci katagori yarış büyükler yarışı idi. Bu müsabaka ya 10 kişi girdi. Mesafe 5000 metre idi. Ve Şişlide yapılıyor du. Yarış başladığı zaman müsabıklar ahenkli fasılalarla koşmağa başladılar. İlk 1000 metreden sonra müsabıklerın vaziyeti belli oldu ve tek sıra halinde gitmeğe başladılar. Neticede birinci 18 dakika 3 saniye Yeni yıldızdan Panakis ikinci Psamavi, üçüncü Karavasi geldiler. Müsabaka çok muntazam ve heyecanlı oldu.

İkinci katagori yarışlara 63 kişi girdi. Mesafe 3000 metre idi. Küçükler büyükler Cross derecesinde muntazamya rıştılar. Neticede 11 dakika 2

Kumkapı ve Vefa kulüpleri azasından bir kısım

bünden Teofaridis birinici ve

Tarihî ve Sigasî Tefrika : 16

Birinci Millet Meclisi

Yazan: Edirne Meb'usu
M. Şeref

Mecliste heyecanlı müzakerata sahne olan bir celse

Arapsun, kazsında geçen garip bir rakı kaçakçılığının iç yüzü ne idi ?

Fakat gürültü burada kesilmemişti.

Akisleri meclisin içine girmişti. Suratlar asılmıştı. Müzakere çanları çalarken meclis içine girenler yine bir berbat havanın içinde olduklarını anlıyorlardı.

Kâtip gelen evrakı okuduğu sırada ruznamede gayet garip bir hâdiseye tesadüf edildi.

Arapsun kazasından bir kadının mahkûmiyetinin affı veref'ini, Adliye encümeni, vekâleti müdellil esbap üzerine vâki talep ve ısrarına bianen istiyordu.

Bir kadının evinde oturan bir jandarma zabiti, naklolunduğu başka bir kazadan bu kadına bir mektup yazmıştı. Kendisinden bir teneke ve bir desti rakı istiyordu. Mektubu okutmak üzere götürdüğü adam bu jandarma zabitine bir kızgınlığı varmış. Rakı kaçakçılığı yaptığını ihpar etmiş. Mahkeme de hâkim huzuruna bir boş teneke ile bir desti getirterek bunların alabildiği rakı miktarı kadına ceza tertip etmişti ve bu para cezasını veremezse karıyı beş sene hapse mahkûm eylemişti.

Halbuki ortada ne rakı, ne nakleden, ne alan veren vardı. Bu garip davayı gören adliye vekili hemen bunun meclisi âliden ref ve affını talebe koşarak bir vatandaşı lâyık olmadığı bir belâdan kurtarmak istiyordu. İşte bu sırada kopan gürültü çok manasızdı.

Ferit Bey (İstanbul - şimdi Londra elçisi) daha bidayette Maliye vekili iken haykırdığı hakikati anlatmamaktan mütehassıl bir fütur ile bu işin böyle kötü âkıbetler doğuracağını söyledi.

Vay efendim, sen misin bu sözü söyliyen?

Derhal, Hakkı Hami (Sinop) âli meclisin memlekette ahlâk ve din telâkkilerini kökleştiren, seyyiatı meneden, hemen hemen millî mücadeleyi kazanmağa yegâne sebep olan men'i müskirat kanunu gibi şer'î dinî ve insanî bir muallâ eser için böyle sözler söylenebilir miydi?

Faik Bey (Edirne) gibi düşünceli ve faziletli, sakin ve sabırlı bir zat bile tahammül edemedi. Hakkı Hami ile yaranın biçimsiz hücumlarına karşı sabrı tükenerek, kendisine has samimiyet ve tok sözlerile cevap verdi:

— Lâkin efendiler, ya siz müskiratın ne olduğunu bilmiyorsunuz, yahut demagoji yapıyorsunuz. Müskiratı menetmekle hem memleket fazla kaçak ve kötü rakı içiyor, hem devlet mühim bir varidatından mahrum oluyor. Aklınızı kaybettinizse sözüm yok. Muarıza yapıyorsanız mantıklı olunuz yoksa iş hiç sizin bildiğiniz ve dediğiniz gibi değildir. Şimdi şurada okunan, Adliye vekâletinin bildirdiği garip hâdise belki Adliye vekâletinin nazarına çarpmış olduğu için meclisi âliye gelmiştir. Lâkin ötede bunda mümasil o kadar fenalıklar var ki .

Meselâ geçende Keskinde zaptedilen dokuz teneke rakı buraya gönderilmiş. Dairede müddeiumumî imha için gittiği vakit dokuz teneke safi su bulmuştur.

Ve ahiren meb'usluğu Konya müftülüğüne değişen zat akı çok gözlerini belirterek Faik Beye karşı da arapça bir maval okudu ve kayaklar çalmağa başladı. Zavallı kadının az kaldı mazlum olmasına sebep oluyorlardı.

Halbuki memleketin her tarafında inbikler işliyor, içen içiyor ve kara, kör taassup sanki bunu menediyordu. Yalnız beş on adam mahkûm olmakla kalmış, hazineye de bir para irat girmemişti.

Akşam üstü konçları ilikli uzun çizmesile, çınar gibi mevzun kametini örten bir pelerine bürünmüş acele acele adımları ile meclise giren Necati (Saruhan) koridorda neler geçtiğini sormuştu. İşi anlatmak istiyen bir arkadaşı dinlemeğe vakit bulmadan ilerledi, tam o sırada da bu kötü işte çok ileri varan muarız meclis salonunun kapısından çıkıyordu.

Necatinin niyeti bozuktu. Gözleri dönmüştü. Birden atıldı. Artık mefkûresi incinmiş bu imanlı efeler diyarının yavuz çocuğu şimdi karşısında arslan hücumuna uğramışçakal sürüsü gibi dağılan imanı bozuklara esip savuruyordu.

Zaten Türk mefkûresi şahlanrak ortalığı nuru iman şevki içinde bıraktığı vakit bütün bu kara gören gözler kapanır, birer köşeye sinerdi.

Necatiyi güç zaptettiler. Hattâ doktor Mustafa (Çorum) Mustafa Vasfi (Tokat) biri kızmıyan ve daima okşuyan nazarlarile öteki de şahsına mahsus mert ve âlicenap, açık sözlerile Necatiyi içeriye almışlardı.

Bu hâdiseler cereyan ederken ötede hıyanet şebekesi de başka başka marifetlerle bu bozguncu güruhuna yardım etmekte devam ediyordu.

(Devamı var)

HARİCÎ HABERLER

Mançuride Vaziyet

Çin kuvvetleri 27600 kişi imiş

PARİS, 4(A.A.) — Japonya, tahliye tarihinin tesbitinde ve bitaraf mıntaka dahilinde Cemiyeti Akvamın müşahitlerinin kontrolu olmaksızın haydutlara karşı harekât arzusunda tamamen itilâfkirizliğine devam etmekte olduğundan dünkü gün Cemiyeti Akvam Meclisinin meşguliyetlerinde hiç bir tebeddül husule getirmemiştir.

PARİS, 4 (A.A.) — Fransız müşahidinin gördüklerine nazaran, büyük divarın şarkındaki Çin kuvvetleri takriben 27,600 kişiye baliğ olmaktadır. Bu miktar, 18 eylûlden evvelki normal işgal zamanındaki garnizon yakûnuna muadil bulunmaktadır.

TOKİO, 4 (A.A.) — Harbiye nazareti tarafından neşredilen rakamlara nazaran, Mançuri ihtilâfının başlangıcı tarihi olan 18 eylûldenberi Japon kıtaatının zayiatı 12 si zabit olmak üzere 210 asker ölü ve 27 si zabit olarak 427 asker yaralıdır.

Amerika ordusu

VAŞINGTON, 4 (A.A.) — Harbiye nezareti kâtibi umumî muavini, kongreye vermiş olduğu senelik raporda Müttehidei Amerika hükûmetini hizmete elverişli 1470 cüzitama malik bulunduğunu ve Amerikanın bahri tayyarecilikte hükûmetler arasında on dördüncü sırayı işgal eylemekte olduğunu söylemiştir.

Ceneral Dawes reisicümhur olacak mı?

NEVYORK, 4 (A.A.A) — Nevyork Times gazetesinin Vaşingtonda ki muhabirinin yazdıklarına göre cümhuriyetçi grup gelecek seneki riyaseti cümhur intihabatına M. Hooverin yerine namzet olarak Dawes'in ismini ileri sürmektedir. Hali hazırdaki ikinciRescümhurluk için namzetliği telkin edildiği zaman Ceneral Dawrs Pariste verdiği bir mülâkattan siyaset hayatına girmek niyetinde olmadığını söylediği henüz hatırlardadır.

İhtilâller Memleketinde

Salvator'da yeni bir ihtilâl daha çıktı

Mexico, 4 (A.A.) — Buraya gelen haberlere nazaran, Salvador'da ihtilâl çıkmış olduğu ve hükûmet merkezinin sokaklarında ateş teati edilmiş bulunduğu söylenmektedir.

M. Reynaud, Fransaya avdet etti

MARİGNANE, 4 (A.A.) — Bir deniz tayyaresile saat 15,25 te buraya vasıl olan M. Reynaud. Saygon lie Marsilya arasındaki mesafeyi, bir gün Bankok ve Delhi'de kalmak şartile 13 günde ikmal etmiştir.

Tayyareden inişinde söz söyleyen müstemlekât nazırının beyanatı radyo ile neşredilmiştir. Mumaileyh. Hindi Çini halkının kendisine göstermiş olduğu hüsnü kabulden felkalâde mütehassis bulunduğunu beyan etmiştir.

M. Reynaud hemen hemen, Saygon - Marsilya hava yolunun ilk yolcusu gibidir.

Bu hat şimdiye kadar, Bağdat Hindi Çini mintikasına münhasır olmak üzere eşya ve posta nakliyatında kullanılıyordu.

Bu hattın memnuniyete şayan görülen intizamı. Yakından yolcu nakliyatına da başlanılmasını derpiş ettirebilecek mahiyettedir.

MARİGNANNE, 4 (A.A.) — Müstemlekât nazırı M. Paul Reynaut, Bourget tayyere karargâhına gitmek üzere saat 11 de havalanmıştır.

Amerikada muhtaç fabrikatörlere yardım

NEVYORK, 4 (A.A.) — Nevyork Evening ost gazetesine göre, ticarî ve malî mahafil, gelecek hafta toplanacak olan kongreye gönderecekleri bir mektupta M. Hooverin bir milyar sermayeli yeni bir birliğin teşkiline iltizam eylemesini ve bu meblâğ htiyaç içinde bulunan ve her nevi iş yapmakta olan kumpanyalara muavenet olunarak memleketin geçirmekte olduğu müşkülâtı iktiham etmeğe yardım edilmek gayesini takip etmesini beklemektedirler.

Lordlar kamarasında

LONDRA, 4 (A.A.) — Lordlar kamarası, Büyük Britanya vatanının bütün milletleri için tek ve müsavi bir istatüko yapılmasına dair ahkâmı ihtiva eden bir kanun projesi üçüncü kıraatinde kabul etmiştir. Bu kanunun şimdi Kral tarafından tasvibi beklenilmektedir.

Amerika'da Yangınlar

İki yerde iki müthiş yangın oldu

BERKLEY, "Kalifornia,, 4 (A.A.) — Hava gazının iştial ve infilâkı neticesinde çıkan büyük yangında iki kişi ölmüş, bir kişi ağır, altı kişi hafif surette yaralanmış ve 3 kişi kaybolmuştur. Binanın yandığı sıralarda infilâk dolayısile kopan alevli enkaz parçaları, ateşle mücadele eden halkın üzerine düşmüştür.

JACKSOVİLLE, "Florida,, 4 (A.A.) — Dün akşam birbirini müteakip infilâklarla müterafik olan şiddetli bir yangın çıkmıştır. Ateş bütün rıhtım boyunca ilerlemek tehdidini göstermektedir.

JACKSNVİLLE, 4 (A.A.) — Dün akşamki yangına sebep olan infilâk kimyevî maddelerin patlamasından ileri gelmiştir. Hasarat 6 milyon dolar tahmin edilmektedir.

M. Lloyd George Hindistanda

BOMBAY. 4 (A.A.) — M. Lloyd Georges bugün gelmiş ve hemen Kolombiaya hareket etmiştir.

Amerikada banka müessseseleri birleşiyor

NEVYORK, 4 (A.A.) — Manifactures Trust Company bankasile Cha tham Poenix Company bankasının meclisi idare azaları her iki idarenin yeni bir banka müessesesi şeklinde birleşmesi için rey vermişlerdir. Yeni bankanın maliye menabii 550 milyon dolara baliğ olmakta ve ihtiyat parası da dört bin milyon doları geçmektedir.

Sabık Ingiliz nazırı öldü

LONDRA, 4 (A.A.) — Liberal kabinesinin sabık nazırlarından olan M. Macnamara bir ameliyat neticesinde veft etmiştir.

Yeni bir Alain Gerbault

ARCACHON, 4 (A.A.) — Rrjantinli bir gazeteci ve denizci olan M. Viktor Bumas sekiz metre su çeken bir kotra ile cenubî Atlas denizini geçip Buenos Aires'e gitmek niyetile dün buradan hareket etmiştir.

SON DAKİKA

Sovyet matbuatının ifşa ettiği bir takım plânlar var

MOSKOVA, 4 (A.A.) — Matbuat Pekin'den alınan atideki haberleri neşretmektedirler. Kharbinskoe vermia gazetesi, Japon müessesatında vuku bulan infilâkların Gepeu'nün iştirakile ihzar dildiğini yazmıştır. Gazete bu vesile ile Fleming ve Okolovski isminde iki kişinin tevkif edildiğini de bildirmiştir

Bu neviden müheyyiç haberler diğer gazetelerde de çıkmıştır. Bu plânlar, bazı Japon askerî mensupları tarafından beyaz ruslarla müştereken Şarkî Çin şimendiferlerine ve Sovyet müesseseleri aleyhine hazırlanmaktadır. Bu plânların Sovyet matbuatı tarafından ifşası Japon tahrikâtçılarile beyaz Ruslara karşı mühim bir darbe olmuştur. Şimdi Japon müesseselerinde infilâk hikâyesinin uydurma bir şey olduğu kat'î olarak anlaşılmıştır.

Yukarıdaki ismi geçen iki kişiyi tevkif eden Harbin Çin makamatı bunlardan birinin Letonya tabaasından ve diğerinin de Çin tabiiyetini ihraz etmiş bir milliyetçi olduğunu tesbit eylemiştir Bu plânı haber alan Çin makamatı kendilerini tevkif etmiştir

M. Mac Donald'ın Hindistan siyaseti tasvip edildi

LONDRA, 4 (A.A.) — Avam kamarası M. Mac Donald'ın Hindistan hakkındaki siyasetini, M. Churchill'in şiddetli tenkitlerine rağmen, 43 muhalif reye karşı 369 reyle tasvip etmiştir.

Hitler'in bir mümessili müzakere için Londraya gitti

LONDRA, 4 (A.A.) — Hitler'in mümessili Rosenberg İngiltere hükûmeti ile hususî bir müzakerede bulunmak üzere Londra'ya gelmiştir.

M. Baldwin Hitlerin mümessilini kabul etmek istememiştir. Fakat Rosenberg İngiliz bankası müdürü M. Montagu Norman ve hazine müsteşarı M. Elliott ile görüşe bilmiştir.

Kanada başvekili memleketine dönmek üzre hareket etti

LONDRA, 4 (A.A.) — İngiliz İmparatorluğuna ait meseleler hakkında İngiliz nazırlarile istişare etmek maksadile Londra'ya gelmiş olan ve Fransa'nın cenup havalisine yapmak tasavvurunda bulunduğu seyahatten vazgeçen Kanada Başvekili memleketine avdet için vapura binmek üzere bu sabah Londra'dan Liverpool'a gitmiştir.

Mumaileyh hareketinden evvel gazetecilere vâki beyanatında İngilizlerin maruz kaldıkları güçlükleri ve kendilerine ait meseleleri ötedenberi ümitsizliğe kapılmaksızın halletmiş olduklarını söylemiştir.

Izmir valisi Kâzım Paşa teftiş seyahatinden avdet etti

İZMİR, 4 (A.A.) — Gittikleri yerlerdeki mahallin ihtiyacatını bizzat tetkik ve tesbit eden Vali Kâzım Paşa on üç gün sonra bu teftiş seyahatlerinden avdet etmişlerdir.

Iki kadını öldüren 6 şaki Muhammerede asıldılar

MUHAMMERE, (Irak) 4 (A.A.) — İki kadın öldürmüş olduklarından dolayı idama mahkûm olan altı şaki bu sabah hükûmet dairesi önünde asılmışlardır.

zaman Haliçliler bütün gayretlerile çalışmağa başladisalar da Vefalılar güzel oynadığı için müessir olamadılar. Ve biraz sonra Vefa dördüncü ve beşinci golleri de kaydetti. Bu suretle Vefanın attığı gol adedi beşe çıkmış oldu. Devrenin sonuna doğru Haliçliler biricik gollerini kayda muvaffak oldularsa da Vefalılar buna mukabele etmekte gecikmediler, bu suretle oyun 1 — 6 Vefanın galibiyeti ile neticelendi.

Vafa, Kumkapı ile birleşti

Geçenlerde Vefa kulübünün Kumkapı kulübü ile birleşeceğini yazmıştık. Dün bu iki kulüp umumî bir kongre aktederek birleşmişlerdir.

Bu birleşme her iki kulüp için çok faydalı olacaktır. Çünkü birbirlerinin noksanlarını bu suretle kapamış olacaklardır. Kulübün rengi Vefanın rengi kabul edilmiş ve ismi her iki kulübün isminden birer parça alınarak yeni bir isim teşkil edilmiştir. Bu yeni şekle muvaffakıyetler temenni ederiz.

Millî küme

İstanbul, İzmir ve Ankarada yekdiğerile karşılaşacak klüplerin tayini için çekilen kur'a şu neticeyi vermiştir:

İstanbul için: Galatasaray - Fenerbahçe; Beşiktaş - Vefa.

İzmir için: Altay - Altunordu, İzmirspor - Karşıyaka Spor.

Ankara için : Muhafız Gücü - Gençler Birliği.

Her klüp 16 oyuncu ve idaresi ile seyahat edecektir. Bu müsabakaları muayyen zamanda ikmal için seyahatlerin ikişer klüple yapılması tensip edilmiştir. Şu suretle her mıntakanın iki klübü aynı zamanda yola çıkacak ve gittikleri yerde Cuma ve pazar günler mahallindeki millî kümeye dahil klüplerle karşılaşacaklardır.

Meselâ: İstanbul millî kümeye dahil 4 klübünden ikisi aynı günde İzmire giderek İzmirde millî kümeye dahil 4 klüple iki cuma ve iki pazar günleri hergün iki maç olmak üzere müsabaka yapacaklardır.

Bunlardan başka her üç mıntakanın muhtelitleirni de birbirlerile ikişer defa karşılaştırılması federasyonca tahtı karara alınmıştır.

Bu müsabakaların tarihleri şöyledir:

18 nisan İzmir - İstanbul (İstanbulda.

21 nisan, İzmir - Ankara (Ankarada)

23 temmuz İstanbul - İzmir (İzmirde)

30 ağustos Ankara - İstanbul (İstanbulda)

9 eylül Ankara - İzmir (İzmirde)

29 teşrinievvel İstanbul - Ankara (Ankarada).

İstanbul; İzmir ve Ankaradaki klüplerin yekdiğerile yapacakları müsabakaların hasilâtı o klüplere aittir. Fakat seyahati iltizam eden masarıfat için her klüp federasyona 150 şer lira dipozito tevdii tahtı karara alınmıştır.

Kat'i fiküstürün yapılması için yarın saat 17 de tekrar içtima edilmesi tekrarur ederek saat 19 da içtimaa nihayet verilmiştir.

Yunanistanda yerli malı propağandası

ATİNA, 2 — Yerli mahsulât ve mamulâtı himaye cemiyeti, seyyah mevsimi olduğu için biri ilkbahar ve diğeri sonbaharda olmak üzere, iki hafta bütün Yunanistanda mağazaların vitrinlerinde yerli mamulâtı teşhirine karar vermiştir.

Meşhur bir bestekâr öldü

PARİS, 4 (A.A.) — Meşhur bestegâr Vinceut Dindy 81 yaşında olduğu halde ölmüştür

İstanbulda bir Yunan gazetecisi

Yunanistanda intişar eden Ekselsiyor gazetesi mes'ul müdürü M. Jan Çamuras şehrimize gelmiştir. M. Jan Çamuras dün matbaamızı ziyaret etmiş, bu ziyareti esnasında kendisile görüşen muharririmize demiştir ki:

— İki millet yekdiğerine pek samimî rabıtalarla bağlıdırlar. Benim mensup olduğum gazete bu dostluğun bir an evvel teessüsünde büyük bir faide görüyor ve bu dostluğun teessüsü için on seneden beri neşriyat yapıyor, ayrılığın devam edemiyeceğini yazıyordu. Nihayet neşriyatımızın tesiri görüldü, emelimiz tahakkuk etti. 927 senesinde İstanbula bir kere daha gelmiş ve o zaman dostluk tesisi hakkındaki neşriyatımızın pek yerinde olduğunu görmüştüm. Bu sefer de tahakkuk eden emelimizin akislerini görmek için İstanbula geldim. Dostluğun iki millet arasında mevcut samimiyeti bir kat daha arttırdığını görmekle mütehassis oldum. Burada gayri mübadil olan eski dostlarma tesadüf ettim. Kardeşçe seviştiğimiz bu dostlarla tekrar karşılaşmanın bana bahşettiği meserreti tarif edemem. Bu dostlarla konuşup görüşünce iki millet arasındaki münaferet vücude getiren ve onu körükleyen unsurlara karşı bir kere daha nefret ve kin hissettim. Burada gördüğüm samimî hüsnü kabulden ve intibalardan çok mütehassis oldum. Eğer hasta olmasaydım, Ankaraya da gidecektim. Fakat birden bire rahatsızlandım. Birkaç güne kadar Yunanistana avdet ederken İzmire de uğrayacağım.

Prens de Galles iyileşiyor

LONDRA, 4 (A.A.) — Prens de Galles'in iyi bir gün geçirmiş olduğu haber alınmıştır.

ikinci Paskali, üçüncü Kaliki oldu.

Bu suretle Y. M. C. A. nın ilk Cross Country'si yapılmış oldu. Takım itibarile Birinci katagoride Yeni Yıldız kulübü 11 puvanla birinci oldu.

İkinci katagoride de; birinci Beyoğlu spor 16 puvanla birinci, ikinci Taksim Yeni Yıldız 42 puvanla ikinci, üçüncü Barkofbar Galatasaray lisesi 50 puvanla dördüncü oldu.

Bu suretle mevsimin ilk Cross Country'si yapılmış oldu.

Lik ve Şilt maçları

Lik ve Şilt maçları mutatsızlığı ile gûya devam etti. İkinci takımlar maçında Vefa ile Fenerin karşılaşması icap ediyordu. Sarı lâcivertliler likten ayrılmış oldukları için sahaya takım çıkarmamışlardı. Bunun üzerine Vefa ikinci takımı seremoti yaptı. Burada da mıntakanın butbol heyetinin kusuru yine gözüküyordu. Çünkü likten çekilen bir teşekkül için çocuk oyuncağı gibi mütemadiyen seremoni yaptırmak manasız bir işgüzarlıktan başka bir şey değildir. İkinci maç Galatasaray - Haliç kulübü arasında şilt maçı idi. Galatasaray sahaya çıkmadığı için Haliç hükmen galip ilân edildi.

Üçüncü maç yine şilt maçı için Beşiktaş - Fenerin karşılaşması idi. Fakat yukarı da söylediğimiz gibi Fenerbahçe likten çekilmiş olduğu için sahaya çıkmadı ve Beşiktaş ta seremoni yaptı. (!)

Nihayet son maç Eyüp ile Vefa arasında yapıldı. Nasılsa bu takımlar sahaya çıktılar. Oyun başladığı zaman Vefalıların hâkimiyeti göze çarpmağa başladı. Nitekim bu hâkimiyetin ilk semeresi çıktı. Ve Vefa bir gol attı. Oyun yine aynı ahenkle devam ederken bir gol daha atıldı vaziyet 2—0 oldu.

Haftayımın sonuna doğru Vefalılar bir gol attılar. Bu suretle birinci devre 3 — 0 Vefanın galebesi ile neticelendi.

İkinci haftayım başladığı

Papa Eftimin papazı Balıklıya gömüldü

Saint Sinode, cenazenin Balıklıya gömülmesine müsaade etmemişti

Papa Eftim Efendi ile Fener kilisesi arasında yeni bir ihtilâf çıkmıştır:

Papa Eftim Efendi müstakil Türk ortodoks kilisesini tesis ve Galatada Panaiye kilisesini merkez ittihaz ettği için, Fener Papa Eftimi afaroz etmiş, bu afaroza tebaan Papa Eftim le afarozlu bulunanlar da aynı afaroza tabi tutulmuşlardı.

Papa Eftim Efendiye iltihak eden papazlardan 55 yaşında Panaratos Trantas Efendiye bundan 12 gün evvel felç gelmiş ve hasta papaz Balıklı hastahanesine gönderilmiş, orada tedavi altına alınmışsa da 9 gün evvel hastahanede vefat etmiştir.

Tarantas Efendinin vefatı üzerine Papa Eftim Efendi Fenere müracaat la papaza merasimi diniye yapıldıktan sonra, Balıklı kabristanına defnine müsaade edilmesini rica etmiştir.

Fener bu ricanın is'af edileceğini bildirmiş, fakat is'af etmemiştir. Çünkü ölünün akrabası cenaze merasiminde bulunmak üzere Balıklıya gittikleri zaman, cenazeyi kilisede değil, kilisenin kapısı önünde ve yağmur altında bulmuşlardır. Bunun üzerine Papa Eftim hükûmete ve tekrar Fenere müracaat etmiş, Fener ölünün Rum mezarlığına gömülmesine Sen Sinodun müsaade etmediğini bildirmiştir. Diğer taraftan mezarlıklar kanunu mucibince belediye ye ait olduğu için, Fenerin müdahale edemiyeceği Papa Eftime bildirilmiş ve papaz efendinin Balıklı Rum kabristanına defnine ruhsat verilmiştir.

Fakat cenaze alınmağa gidildiği zaman, cesette ölümü şüpheli gösteren bazı âsar ve kedmeler görülmüş, cesedin morga nakline zaruret hâsıl olmuştur. Bunun üzerine ceset Morga kaldırılmıştır. Perşembe günü akşamı cenaze Morgdan Galatada Panaiye kilisesine kaldırılmış, dün bu kilisede Papa Eftim Efendi tarafından icap eden merasimi ruhaniye icra edilerek, cenaze büyük bir alayla Balıklı Rum kabristanına nakil ve defnedilmiştir.

Morgda cesede otopsi yapılmış, fakat henüz sebebi mevti bildiren rapor verilmemiştir.

Ada'da elektrikler çarşamba günü yan

Adalar kimin malı?

Evkafın iddiasına bakılırsa bütün adalar evkafa ait imiş

Evkafla Defterdarlık arasında yeni bir tasarruf davası başlamıştır. Dava adaların tasarrufuna müteallik tir ve bir bina meselesinden çıkmıştır: Heybeliadada bir binanın sahibi bilâ varis vefat etmiştir. Sahipleri bilâ varis vefat eden binaların bulunduğu erazî eğer vakfa ait ise bina mahlûl olarak evkafa, eğer erazî vakıf değilse hazineye intikal etmekte dir. Heybelide sahibi bilâ varis vefat eden binayı Defterdarlık "hazine ye intikal etti,, diye tasarruf etmek istemiş, Evkaf ta buna itiraz etmiştir Bu yüzden mevzuu bahis dava tahad düs etmiştir. Evkaf yalnız bu binanın mebni bulunduğu erazinin değil, bütün adaların vakfa ait olduğunu iddia etmekte ve şu yolda mütalea yürütmektedir:

Eski mahallerde erazii meftuha ve zaptedilen eşya, mühimmat ve saire ganimin arasında taksim edilirdi. Hi ni fetihte de iş böyle olmuş, erazii ganimin arasında taksim edilmiş, bu arada da zamanın hükûmdarı olan Fatihe büyük bir hisse isabet etmiş tir. Bu meyanda Adalar da Fatihin tahtı tasarrufuna geçmiştir.

Bilâhara bu adalar Fatihten Beyazıda intikal etmiş, o da kendi hayratına irat olmak üzere vakfetmiştir. Binaenaleyh Adalar heyeti mecmuası itibarile Evkafa aittir ve Adalarda sahipleri bilâ varis vefat eden emvali gayri menkule hazineye değil, mah lûl olarak Evkafa intikal eder. Çünkü malın sahibi hakikîsi Evkaftır. Defterdarlığın müdahalesi menedilmelidir.

Evkafın bu iddiası karşısında Defterdarlık ta mukabil iddialarda bulun makta, ve adaların Evkafa ait olmadığını beyan etmektedir. İki resmî daire arasındaki bu şayanı dikkat dava aym on dokuzuncu günü rüyet edilecektir.

Ağrı şakilerinden 93 kişi daha Adana'da!

Şimdiye kadar Adanaya getirilen mevkuf şakilerin mikdarı 342 kişiyi bulmuştur

Ağrıdağı harekâtı isyaniyesinin elebaşı ve müşevviklerinden 190 kişinin evvelce Adanaya getirilerek hapishaneye konulduklarını ve Erciş ten de 152 mevkufun ayın on dördünde hareket ettiklerini yazmıştık. Evvelki akşam saat beşte jandarma ve asker muhafazası altında bunlardan 93 ü daha Adanaya getirilmiş ve doğruca hapishaneye götürülmüş lerdir. Bu mevkuflarla birlikte hapis hane mevcudu yedi yüz kırkı geçtiği ve esasen pek dar olan hapishane nin bu kadar mevkufu istiap edemi yeceğinden bunlardan bir kısmının münasip bir binada mevkuf tutulacakları zannedilmektedir. Gerek evvelce ve gerekse yeni getirilen 342 maznun ve mevkufla iki yüzü mütecaviz gayri mevkuf olarak lüzumu muhakemelerine karar verilenlerin evrakları Van ve Erciş müddei umumiliklerinden Adana müddei umumî liğine gönderilmiş olup bu evrak istintak dairesine tevdi edilmiştir.

Diğer taraftan bildirildiğine göre, Ağrı dağının arkasında ve İran topraklarında son zamanlara kadar yapılan harekât ta nihayet bulmuş ve âsilerin bakıyetüssüyufu da tenkil edilmiştir. Bunlardan kaçıp kurtulmağa muvaffak olan İhsan Nurinin İran hükûmetine iltica ettiği bildirilmektedir. Gene âsilerin ele başıların dan ve İran toprağına geçen Bro Hasso'nun tenkiline de İran hükûmeti tarafından verilen karar üzerine bunların üzerine Miralay ali ve Binbaşı Mir Hüseyin Hanı Hâşiminin kumandasında müfrezeler sevke dilmiş ve Bro Hasso Derbent mevkiinde sıkıştırılmıştır. Burada bir müsademe olmuş, Bro Hasso ile kardeşi Eyüp maktul düşmüşlerdir. En ni hayet gene âsi reislerinden Ferzende ile arkadaşı Faris ve maiyetinden 36 kişi bir müsademe neticesinde maktul düşmüşlerdir. Bu tenkil harekâtına huduk kıt'amız da yardım etmiş lerdir.

Ekonomi

Yunanistanda ithalâtın tahdidi meselesi

ATİNA, 2 — Ecnebî sefirleri, Yunan hariciye nazırına vukubulan son ziyaretleri esnasında Yunanistanın idhalâtı tahdit edeceği ve buğday şeker idhalâtı için bir inhisar teşkil edeceği şayiaları hakkında izahat istemişlerdr. Yunan Hariciye nazırı, memlekete idhal edilecek eşyanın mikdarı henüz tesbit edilmediğini ve hükûmetin idhalât ve ihracat kambiyo vaziyetini yakından takip ettiğini ve tehlike baş göstermediği takdirde idhalât listesini tanzim etmeyeceği cevabını vermiştir. Yunan Hariciye Nazırı şeker ve buğday idhalâtını ve Yunan emteasının ihracatını tanzim edebilecek bir teşekkülün vücude getirilmesi düşünülmüş olduğunu ve Yunan mahsulâtının nafi bir surette mübadelesi için alâkadar devletlerle bir itilâf aktedildiği takdirde bir inhisarın veyahut imtiyazlı şirketin teşkilinden feragat edileceğini söylemiştir.

Yeni sünger

Bodrum ve havalisinde alâkadarlar fennî şekilde sünger istihsali ve haricce mühim mikdarda ihracat yapılması hususunda tetkikata başlanışlardır. Bilhassa İstanbul Ticaret odası bu işle ehemmiyetli surette meşgul olmaktadır. Oda, bu hususta İhracat ofisinin de çalışmasını istemiştir. Bordrum liman reisi de Ticaret odasına müracaat ederek müesseselerde yerli sünger kullanılması teminini bildirmiştir.

Afyon, buğday ve yapağı fiatları

Afyon piyasası canlanmaktadır. Çoktan beri durgun olan tiftik piyasası da evvelki gün açılmıştır. Buğday ve arpa evvelki piyasada beş para kadar düşmüştür. Haydarpaşadaki silolr arpa ile dolmuştur. Bir kaç vapur arpa sevkolunduktan sonra arpa fiatinin artması muhtemeldir. Rus lar piyasadan yapağı almak arzusundadırlar Piyasa. 48 - 50 kuruş arasındadır. Fakat piyasada mal az ve fiatler yüksektir.

İp ve halat ithalâtının men'i isteniyor

Şehrimizde ip ve halat yapan müesseseler hariçten ip ve halat girmemesi için ticaret odasına müracaat etmişlerdir. Bunlar diyor ki:

"Memleketimizin muhtelif yerlerinde ip, sicim, halat , kırnap yapılmaktadır. Bilhassa Kastamonu ve Ünyede bu yüzden geçinen müesseseler vardır. Yarım asırdan beri bu imalâthanelerin mikdarı azalmaktadır. Hariçten ip ve sicim gelmeyecek olursa bu nevi imalâthaneler artacaktır.

Avrupadan gelen halat ve sicimler yerli halat ve sicimlerden kuvvetli değildir. Vaktile Türk ordularında ki toplar yerli halatlarla çekilirdi. Eğer sağam olmamış olsaydı bu toplarla Viyana kapılarına kadar nasıl gidebilirdik?. Yerli halatlarımız ihtiyaca kâfidir. Ticaret odası bu müracaatı İktısat vekâletine bildirmiştir.

Felemenk te ithalâtını tahdit etti

LA HAYE, 4 (A.A.) — İkinci meclis, idhalâtın muvakkat bir müddetle kontenjanlara tabi tutulması lehinde bir kanun projesini kabul etmiştir. İşbu kontenjanlardan mütevellit ve hususî mahiyeti haiz her bir vak'a için hükûmetin ittihaz edeceği tedbirler bir kanunu mahsusla tasvip edilmiş olacak ve umumî kanunun müddeti de 1 kânunusani 1935 tarihinde bitecektir.

Fransada dövizlere dair bir karar

PARİS, 4 (A.A.) — Resmî Gazete dün Fransız alacaklılarının tasfiyesini bozabilecek mahiyette döviz kontrolü tatbik eden memleketlere muamele yapan Fransız ihracat tacirlerinin menafiini muhafazaya matuf maddeleri muhtevi olan hükûmetin kararnamesini neşreylemiştir. Döviz satın alınması hakkındaki talepler kısmen veya tamamen bir mezuniyetin verilmesile müfit bulunacaktır. Nazırlarca verilecek kararlar, kararname ile istihdaf edilen memleketi kayıt ve işaret edecektir.

Maarifte

Erkek lisesi Mezunları

Dün Halk Evinde yeni idare heyetini seçtiler

İstanbul Erkek lisesi mezunları cemiyeti dün öğleden sonra Halkevinde fevkalâde bir içtima aktettiler. İçtima eski idare heyetinden Hilmi Bey tarafından açılarak Kadir Beyin riyasetinde Rıza Nur, Ali Rıza, Mehmet Beylerden mürekkep bir riyaset divanı seçildi.

Bundan sonra idare heyeti raporu okundu. Bu raporda azalar arasındaki rabıta ve münasebetlerin takviyesi yolunda çalışıldığı izah ediliyordu. Bu münasebetle muhtelif imkânuardan istifade suretile bir konferans salonu ve bir kütüphane tesisi lüzumu kararlaştırıldı.

Ayrıca 931 senesi mezunları şerefine bir danslı çay tertip edilmesi ta karrür etti.

Ve nihayet erkek lisesi müdürü Celâl Nuri Beyin cemiyet fahrî riyasetine intihabı tasvip olundu. Mektebin talim heyetine fahrî âzalıklar verildi. Ayrıca mektebin eski muallimlerinden bulunan matbuat cemiyeti reisi Hakkı Tarık Bey cemiyetin hâmi reisliğine seçildi. Müteakıben intihabata geçilerek, Rıza Nur, Ali, Şevket, Osman Nuri, Hilmi, Hikmet, Kadir Beylerden mürekkep bir idare heyeti ile Enver, Emin, Fazıl Beylerden müteşekkil bir teftiş heyeti seçildi. Mithat, İrfan, Ali Rıza, Reşat, Enver Beyler de haysiyet divanı azalığına intihap olundular.

Memlekette

Halikanlı Aşireti

Çatalça ve İzmir mıntakalarına yerleştirildi

Nüfus müdürü umumîsi Akif Bey bir müddetten beri şehrimizde bulunmakta ve şarktan Tekirdağı, Çatalca ve İzmir havalisine sevkedilen Halikanlı aşiretinin iskân muamelesine nezaret etmektedir. Anafarta vapuru ile bu aşiretin son kafilesi de gelmiştir. Aşiretin bütün efradı iki takalarda her köye bir aile iskân edilmek üzere müteaddit köylere gönderilmişlerdir. Hükûmet bunları beraberlerinde koyunlarını, develerini, hattâ kıymetsiz eşyalarını bile getirmelerine müsaade etmiştir. Bu suretle yüz bin kadar koyunu da beraber getirmişlerdir.

Kaçakçılarla bir müsademe

İZMİR 4 — Söke civarında Musluk mevkiinde sahilden kaçakçılık yapılacağı haber alınmış ve jandarmalar tarafından pusu kurulmuştur. Jandarmalar pusuda iken kaçakçılar eşyalarle gelmişler, sür'atle hayvanlra yükletmişler ve kaçmağa teşebbüs etmişlerdir. Bu sırada jandarmalar meydana çıkaraka "Dur!" emrini vermişlerdir. Fakat kaçakçılar bu emre silâhla mukabele cür'etini göstermek istemişlerdir. Bunun üzerine jandarmalar harekete geçmişler ve neticede eşya yüklü bir hayvan telef olmuş, kaçakçılar firar etmişlerdir. Lâkin diğer kaçak eşya tamamen müsadere olunmuştur. Jandarma firarîleri yakalamak üzeredir.

Tütün yüzünden bir cinayet daha oluyordu

İZMİR, 4 — Kuşadasında, Seferihisar cinayetini hatırlatan bir facia oluyordu. Mustafa Ağa isminde bir köylü tütünlerini Di Amerikan kumpanyasına satmak teşebbüsünde bulunmuş, İbrahim ve Ruhî ismindeki muhamminlerle mutabık kalmıştır. Fakat muhamminler bir mıkdar iskarta çıkarmak istemişlerdir. Bu muamele üzerine hiddete gelen Mustafa Ağa silâhma davranmış ve muhamminlere yedi el ateş etmiştir. Bereket versin kurşunlar isabet etmemiştir.

İzmirdeki tanassur hadisesi

İZMİR, 4 — Nadide ve Muazzez isminde iki Türk kızını tanassur ettirmekle maznun Madam Anjel Fransız yetimhanesi sörlerinden Vensan ve Madam İza haklarında yapılan istintak tahkikatı bitmiştir. Çocukların nüfus tezkerelerinde isimleri nadide ve Muazzez olarak yazıldığı halde Matilda ve Antuvanet şekline sokulduğu anlaşılmıştır. Maznunlar yakında Ağır ceza mahkemesinde muhakeme edileceklerdir.

Konferans

Asabiye mütehassısı Şükrü Hazım Bey tarafından kânunuevvelin altıncı pazar günü akşamı İstanbul Erkek Muallim mektebi konferans salonunda: (Faaliyeti ruhiye üzerine tesir eden bedenî sebepler) namı altında mühim bir konferans verilecektir.

Belediyede

Adanın Elektriği

Lambalar çarşambaya yanmağa başlıyor

Büyükada elektrik tesisatı hitam bulmuştur. Elektrik şirketi kendisine verilen mühletten kısa bir zamanda işi bitirmiş, Adaya cereyan verilmesi için lâzım gelen ameliyeleri ikmal etmiştir. Önümüzdeki çarşamba günü Adaya merasimle elektrik cereyanı verilecektir. Belediye riyaseti merasimde bulunacakları için davetiyeler hazırlamaktadır. O gün saat 15 buçukta Seyrisfinin bir vapuru ile Büyükadaya gidilecektir. Merasimin geç yapılması lâmbaların yandığını daha vazih surette görmek içindir. Büyükadanın hemen her tarafında tesisat yapılmıştır. Yalnız Yorgolu cihetinin tesisatı ilk bahara kalmıştır. Şirket şimdiden 190 abone temin etmiştir.

Kadıköy itfaiyesinin yeni binası

Kadıköy hal binasına buradaki esnaf rağbet etmediği için belediye hali itfaiye garajı yapmağa karar vermiştir. Binada yapılan tadilât yakında bitecek ve Kadıköy itfaiyesi yeni binaya taşınacaktır.

Tamir edilecek sokak ve hastaneler

Bu seneki belediye bütçesi pek dar olduğundan belediye yeni inşaat faaliyetine girişmekten ziyade kendi müessselerinde tamirat yapmakla iktifa etmektedir. Haseki, Cerrahpaşa, hastahanelerinin bazı kısımları pek harap olduğundan bu harap yerlerin tamirine devam ediliyor.

Umumî Tahrir

Tasarruf dolayısile bu sene yapılamıyor

Umumî tahrir malî vaziyetin müsaadesizliği dolayısile bu sene de yapılamıyacaktır. Maamafih Dahiliye Vekâleti bu hususta iptidaî hazırlıklara devam etmektedir. Gene ayni vaziyetten dolayı nüfus kanunu da bu sene ikmal edilememiştir.

Hukuk mezunlarının stajları

Hukuk fakültesi mezunlarının memuriyete tayin edilmeden evvel adliyede yapacakarı staj müddeti

Şimdiye kadar bu altı aylık staj, altı ay olarak kabul edilmiştir. sonuna kadar yalnız bir dairede yapılmakta idi.

Bundan sonra altı ay müddetin 2 ayı icra dairesinde, 2 ayı müddeiumumilik kaleminde ve mütebakî 2 ayın da mahkemelerde çalışmak suretile stajın ikmaline karar verilmiştir.

Bundan başka fakültelerde öğleden sonra söminer teşkilâtı yapılmasına karar verilmişti. Ayın 1 inden itibaren fakültelerde söminer usulünün tatbikine başlanmıştır.

Karakollarda muamelesi bitmiyen evrak

Senebaşının yaklaşması dolayisile polis müdüriyeti bil umum polis merkezlerine gönderdiği bir tamimde merkezler de 931 senesine ait ne kadar evrak varsa hepsinin muamelelerinin behemehal ikmal edilmesini bildirmiştir.

Bütün merkezler, mevcut muamelâtı bu ay sonuna kadar ikmal edilecektir.

Çam dalı kesmek menedilecek

Senebaşı yaklaştığı için, bir çok yerlerde çam ağaçları kesilmektedir. Bunu nazarı dikkate alan İzmir belediyesi çam dallarının kesilmesini menetmiştir. Bundan başka İktısat vekâleti ve Himayei eşcar cemiyeti çam dallarının kesilmesine mâni olmak için bazı tedbir ittihaz etmiş ve keyfiyeti orman müdürlüklerine bildirmiştir. Orman müdürlükleri bunu jandarma idarelerine bildirmişlerdir. Yakında her yerde çam dalı kesilmesi menedilecektir.

İlk kânun, bize yapacağını

Eski şairler, kara karşı manzumeler yazdılar Şimdikiler dut yemiş bülbül gibi düşünüyor

Sükût borularının sesi, cennet bahçelerinin çiçekleri düşenleri seyretmesini sever misiniz? — Asırların yadigârı kahveye büyük s

Eski muharrirler için kar, mini mini birer kelebekti. İçi tepeleme dolu sobanın başında oturur, pencere camlarına çarpan bu kanatlanmış çiçekleri tatlı tatlı temaşa eder, çubuklarını tüttürüp hakkında methiyyeler yazarlardı.

Başkalarını bilmem, amma, ben kendi hesabıma bu mevsiminden evvel gelen karın şiir tarafını pek bulamıyorum.

İnsanın eli altında, bir odun deposu, yahut bir kömürcü mağazası olmadıkça kara karşı teşaur etmek değil a, kederinden adeta dilini kaybediyor da dut yemiş bülbüle dönüyor.

Ne idi, o üstat Cenabın meşhur bir şiiri vardı:

"Karlar, bütün elhanı mezamiri sükûtun,
Karlar, bütün ezharı rıyazı melekûtun!,,

Allah... Allah.. Olur şey değil... Şu ensemizden soğuk soğuk aşağıya doğru kayan buz damlaları, meğerse sükût borularının sesi, ve Cennet bahçelerinin çiçekleri imiş..

Ne ise, şiiri, şairi bir tarafa bırakalım da, "kar,, ın kendisinden bahsedelim. Mübarek nesne, kânunun ilk haftasını bile beklemeden kendini gösterdi. Elimizde olsa, misafir hatırı filân saymıyarak, süpürge sopası ile kovacağız amma, bu misafir, git demekle gider takımından değil.. Dilediği kadar kalacak..

Kışın karlı günlerinde en hoşuma giden şey, ayıp değil ya, düşenleri seyretmektir. Bu seferki kar, çabuk eridiği için bu zevkli temaşadan mahrum kaldım.

Meselâ, uzaktan elinde bastonu, sırtında paltosu, boynunda kocaman sargısı, ayağında gıcır gıcır lâstikleri, vekarlı bir zatı şerif, size doğru ağır ağır geliyor. Derken, nasıl oluyor, nasıl bir aksilik çıkıyor, bir de bakıyorsunuz ki, zatı şerif, teker topar yuvarlanmış. Düşenin dostu olmaz dedikleri kadr vardır. Biri çıkıp ta zavallıyı kolundan tutsa ya.. Ne gezer?...

Etrafında kim varsa, gülmekten kırılır.

Bu düşmelerin en fecii, karların erimeğe başladığı zamandır. Dün tuhaflardan biri dediki:

— İstanbul sokaklarında düşmek aslına rücu etmektir!

Sordum:

— Neden o?

— Canım dedi, aslımız çamur değil mi ya?.. Düşünce çamurdan bir adam olup çıkıyoruz..

. . . . . .

Eski âdetlerimiz, birer birer ortadan kalktı. Fakat, şu asırların yadigârı olan kahve, mevkiini olduğu gibi muhafaza ediyordu.

Son zamanlarda, kahvenin yerini likör almağa başladı. İnanmazsanız, biraz teklifli bir ahbabınıza gidinz. Hemen ortaya bir tepsi geliyor. İçinde, misafirlerin adedi kadar mini mini kadehler.. Sonra, yanında bir şişe likör hem de likörün âlâsı: İnhis nefis çilek

Ev sahib uzatıyor. Si siniz? Bu ısımıyor vall misafir gitt kahve yerine ler.

Kendi ken

— Uğurlar o kahve hazretler yet senin de tarağı t yıp gideceğin günler uzak değil...

Eskiden bir fincan kahven kırk yıl hatırı var, derlerdi. Şi di, likör umumileşince bu d bı meseli de değiştirmek lâzımgelecek ve meselâ:

— Bir kadeh likörlük te rımız yok mu idi? Denile sonra, nazlı misafirlere, söylemesi âdet olan bir söz vardı

— Aman efendim.. Nasılur.. Bir acı kahvemizi içme gitmek olur mu?

Şimdi, bu sözü daha bir tarzda ifade edeceğiz:

— Bir tatlı likörümüzü dan vallahi bırakmayız!..

Kış geceleri ateşte kes pişiren, kalburca mısırbu patlatan, ve he bozaya hiç yüz hanım ninelerin yan bakıyorlar hiç böyle değil..

Kahveye "büyük safa niz!,, diyeceğimiz günler uzata değil vesselâm...

M.

Poliste

Evin kapısını açarken

Şişlide Kemal Bey isminde bir zat evvelki gece saat 23 raddelerinde evine geliyor ve kapıyı açacağı sırada yere düşerek kafasından yaralanmıştır. İfadeye gayri muktedir bir halde Beyoğlu hastanesine yatırılan Kemal Beyin yarasında bir tehlike olmadığı, kendisinde nüzül mevcut olduğu ve bu suretle yere düşüp yaralandığı anlaşılmıştır.

Cerh

Ahırkapıda kahveci Kâmil, tütün amelesinden Kavalalı İlyası bıçakla kolundan ağır surette yaralamış ve kaçmıştır.

Yemişte yangın

Evvelki gece saat 4,55 te Yemişte limoncular caddesinde 62 numaralı Niko ve İlyadis Efendinin zahire mağazasının üçüncü katından yangın çıkmış zemin katının tahtaları yandıktan sonra ateş itfaiye tarafından söndürülmüştür. tahkikat yapılıyor.

Tütün hırsızı

Büyükada iskele caddesinde 11 numaralı tütüncü Fikri Efendinin dükkânında Mehmet isminde birisi dükkânın kepengini açarak tütün çalarken, cürmü meşhut halinde yakalanmıştır.

Fakirler için verilecek müsamere

Belediye Darülâceze menfaatine bir balo vermeyi kararlaştırmıştır. Bunun için bugün öğleden sonra Nişantaşında Vali konağında bir toplantı yapılacak, balonun şekli tesbit edilecektir. Bu içtimaa iştirak için İstanbulda bulunan bütün yerli ve ecnebî banka direktörleri ve refikalarile bazı tanınmış tüccar ve fabrikacılar belediye tarafından davet edilmişlerdir.

Verem Aşısı

Aşı istiyenler Veremle Mücadele cemiyetine müracaat etmelidirler

Sıhhat ve İçtimaî Muavenet vekâleti vereme karşı memleketimizde B. C. G. aşısını kabul etmiştir. Bu aşı Fransada Pasteur müesseseden getirilmiş ve Ankarada Hıfzıssıhha müessesesinde tatbika başanmıştır. Bu aşı yeni doğan çocuğa ilk on gün zarfında yapılır. Aşı ağız yolu ile süte karıştırılarak ve gün aşırı olmak üzere üç defada verilir. Aşının hazırlanması için vakit lâzım olduğundan çocuk doğmazdan takriben on beş gün evvel haber verilmelidir. Aşının bir doktor tarafından istenilmesi lâzımdır. Aşı meccanen verilir. Doğrudan doğruya Ankara Hıfzıssıhha müessesesinden istenilir. Halka bir kolaylık olmak üzere İstanbul Verem Mücadelesi Cemiyeti aşının getirilmesine tavassut edecektir.. Bunun için doğumdan yirmi gün evvel cemiyetin Cığaloğlunda İstanbul Hilâliahmer binasındaki merkezine müracaat edilmelidir.

Yıldızdaki kumar aletleri satılıyor

Yıldız gazinosu kapatıldığı zaman orada mevcut birçok kumar aletleri müsadere edilmişti. O zamandanberi bu aletler mahfuz duruyordu.

Ahiren temyiz mahkemesi M. Maryo Serra hakkındaki hükmü tasdik ettiğinden bu aletlerin hükûmet hesabına satılmasına karar verilmiştir.

Hapishanede teftiş

Müddeiumumî, tabibi adlî, hapishane, ve tevkifhane müdürleri tarafından hapishane ve tevkifhanede aylık teftiş yapılmıştır. Teftiş neticesine dair tanzim olunan evrak vekâlete gönderilmiştir.

Konser

Garp musiki san'atkârları cemiyeti dün Beyoğlunda bir konser vermiştir. Konser çok muvaffakıyetli olmuştur.

Yakalanan ampul hırsızları

Son zamanlarda şe telif semtlerinde bir t pül hırsızları türemi

Bunlar geceleri fı dukça sokaklarda ell tişebildiği yerlerdeki el ampüllerini söküp aşırı dırlar.

Polis merkezleri b yakalamak için lâzım birleri almıştır.

Beşiktaş polis şekilde elektrik ampülü çal makla maznunen Cevdet ve B sim isimlerinde iki kişiyi yak lamıştır. Maznunlar, evraklar le birlikte adliyeye verilmişler müstantiklik tahkikata başlamıştır.

Esbak hariciye nazırı Sefa B. vefat etti

Esbak hariciye nazırı Bey dün tahtı tedavide bu duğu Amerikan hastanesi vefat etmiştir.

Merhumun naşı pazar nü Teşvikiye camisine nal dilecek ve lâzım gelen mer min ifasını müteakip aile ristanına defnedilecektir.

Ticaret müdürlüğü kadrosu genişletil

Hükûmetin ihtikârla dele için bir kanun hazırladığı malûmdur. kanunu Ticaret müdürü rafından tatbik edilecek

Piyasa vaziyetini te Ticaret müdüriyeti te genişletileceği söy dir. Ticaret müdüri istihbarat komiserliğ rosuna birkaç memu ilâvesi hatıra gelmel memurlar hariçten cak, iktısat vekâletin dairelerinden ayrılaca

Diğer taraftan tica sı da ihtikâr vaziyeti da ticaret müdüriyeti

Tarihî ve Siyasî Tef et

Birinci M et» tir.
1931
kara cadde-
si: Milliyet,

518
ERI
Hariç için
300 kuruş
1400 »
2700 »
erilmez
ır 10 kuruş
ait işler
edilir.

Mecliste hey sahne

Arapsun, kazsı kaçakçılı

Fakat gürültü burad memişti.

Akisleri meclisin içi mişti. Suratlar asılmış nes'uliyetini zakere çanları çalarken içine girenler yine bir havanın içinde olduklar lıyorlardı.

Kâtip gelen evrakı va ğu sırada ruznamede erkezin- ta naza- rip bir hâdiseye tesad men bu- di. Rüzgâr

Arapsun kazasınd ında mu- dının mahkûmiyet ecektir. ref'ini Adliye enc 65 milimet- leti n askarî 1 antigrat kaydedilmiş- ki tal yordu

Bi bir jan duğu dına bi disinde ti rakı kutmal bu jan gınlığı lığı ya Mahker bir boş tirterek miktarı mişti ve mezse h mahkûm

Hall sı yazması olmıyan bu nakleden, dem vurması Bu garip davayı g üphane un vekili hemen bunu ştı. Bugün liden ref ve affını ütüphaneleri- rak bir vatandaş camakânlarının ğı bir bel gazete kâğıtları ası- yordu uğundan içlerinin boş ol rültü belli olmuyor.

Fe ıdıklarımdan böyle bir Londra kütüphane vardır. Zama Maliye dasına uyarak her şey- hakikati n vurur. Bilir gibi görü- hassıl bi n garibi bilmediği şey- kötü âk e kendi de inanır. söyledi. an zaman adetleri

Vay efe inin nadir bir nü- sözü söyliye lâalettayin alm-

Derhal, H sidir. Bunun adı- nop) âli görürseniz vâkıf ahlâk ve im. leştiren, Beyin kaç yaşında ol men hem m değildir. Tahsil kazanmağ en ne kendisi ne de men'i mü ettiğini işittim. şer'î dinî ve lir, bekâr da. Na- eser için böyle yin! Öyledir o. lir miydi? u yerde başka- bir şey anlatması, öğret- şürsi, izah etmesi müşküldür. aer bildiği bir şey ise —me- allah— hemn işini gücünü mkır meseleyi eline alır ve ı atır.. Bilmediği şey ise du- has lurur, bir çalımına getirir cevap karışır.

—çen cuma günü bir mec- müsk âkıf Beyle birlikte bulun yorsum hbet zemini sık sık de- piyorsuve o bunların her birin- mekle hç malûmat satıyordu.

Bir aralık tarihten bahis açıldı.. Nasıl oldu bilmem birisi sordu:

— İskenderye kütüphanesini kim yakmıştı?..

Başkasına cevap bırakmadan atıldı:

— Kim yakacak efendim, İngilizler. Bendeniz harbi umumîde Süveyş cephesinde idim. Üç gün üç gece alevlerini gördük.. Bu cevabı işitenler Vâkıf Beyin kıymetini takdirde geçikmediler. Ve onun karışması memûl muhtleif mevzulara temas ettiler. Birisi şu lâfı açtı..

— Sarmısakta vitamin çokmuş diyorlar.

Vâkıf Bey dinliyor ve söylemiyordu...

— ... Fakat kokusu olmasa iyi ama!..

Dayanamadı:

— Efendim, sarmısaktaki etamin (!) bir şey mi?.. Ya prasadakine soğandakine ne bu yuracaksınız..

— Kuzum bu vitamin neye yarar?..

— Efendim etamin âlâ leke çıkarır. Nasıra da birebirdir. Şeker hastalığına da devadır derler. Amma tecrübe etmedim. Ve lâkin arı sokmasına karşı da..

Bu esnada gülümsediler.. Aldırmadı ve devam etti..

— Bendenizin hemşire zademi bir eşek arısı sokmuştu.. Bu etamin ile tedavi ettiler..

— Eşek arısının cenubî Amerikada karga kadar irileri varmış diyorlar..

— Bendeniz küçük yaşımda Hudeyde'de bulundum. Eşek arısının serçe kadarını gördüm. Hattâ orada ökse ile tutup kızartırlar.. İstakoza benzer eti vardır.

Böylece muhtelif vâdide bilgiclik sattı. Hele musiki bahsin de neler söyletmedik:

— Acem aşiran makamına neden bu ismi vermişler acaba?

— Efendim, amcam merhum musikiye aşina idi. Onun rivayetine nazaran Acem şahlarından Harunürreşit bir gün bir sokaktan geçerken bir kadının gayet güzel makamla bir şey okuduğunu işitmiş, hemen eve girmiş ve kızı kaçırmış.. O kızın okuduğu makama bilâhara Acem aşiran demişlerdir.

— Ya Uşak?..

— Bendeniz bizzat Uşşakî zade Halit Ziya Beyefendiden işittim.. Bu makam onların ecdadımdan birisi tarafından tanzim edilmiş. Bu zat bir kıza âşık olmuş.. Onun aşkile yaptığı destanların makamına Uşak demişler ve tesis ettiği şehre de Uşak ismini vermişler.

Bizi bir haylı eğlendiren bu sohbetten sonra orada bulunanlardan birisi bize Paristen daha sıcağı sıcağına kendisine yazılmış bir fıkrayı bize anlattı. .

— Vaktile Frankların kralı Clovis (Soisson) muharebesinden sonra askerlerin bir kiliseden iğtinam etikleri bir vazoyu müctehit Saint Rémi'ye hediye etmek için almak isterse de askerlerden biri mızrağı ile vazoyu kırar, kral da askerin kafasını kırar. Hâdise üzerine (Soisson vazosu) tarihte maruf bir vazo olur. Bir gün Fransada bir maarif müfettişi bir şehrin iptidaî mektebini teftişe gelir ve bir sınıfa girer. Sınıftaki muallim müfettiş beyi karşılar:

— Buyurunuz müfettiş bey fendi!

— Nasıl efendim talebeniz çalışır mı?.

— Çalışırlar efendim..

— Hangisi daha geyretlidir?

— Hepsi iyidir efendim!

— Pek âlâ..

Müfettiş sınıfı şöyle bir gözden geçirdikten sonra, küçük ve çelimsiz bir çocuğa sorar:

— Yavrum! Söyle bakayım! Soisson vazosunu kim kırdı?..

Çocuk ağlamaya başlar:

— Efendim, vallahi ben kırmadım!..

Müfettiş bu cevaba gülmek mi hiddet etmek mi lâzım gelecağini kestirememekle beraber muallime yaklaşır, der ki:

— Muallim efendi! Talebenize Soisson vazosunu kim kırdı diye sordum "ben kırmadım,, diyor..

Muallim cevap verir:

— Müfettiş beyefendi! Bu çocuk en doğru sözlü dürüst talebelerden biridir. Eğer o kırmış olsa idi inkâr etmezdi. Binaenaleyh sözüne inanırım..

Müfettiş muallimin cevabından afallar.. Sınıftan çıkar, doğru mektep müdürüne gider.. Hâdiseyi anlatır. Müdür:

— Müsterih olunuz! Ben işi tetkik eder, vazoyu kimin kırdığını bulurum. Yalnız o sınıfın muallimi çok şayanı itimat bir adamdır. Eğer bahsettiğiniz talebenin kırmadığına kani ise muhakkak o kırmamıştır.

Müfettiş artık mektepte duramaz ve maarif nezaretinde alır soluğu. İptidaî mektepler idaresine gider başına geleni anlatır, ilk tedrisat müdürü der ki;

— O mektep müdürüne hiç söz istemem. Değerli bir adamdır. Eğer vazoyu kıranı bilseydi muhakkak size söylerdi..

Müfettiş büyük bir nevmidî ile oradan ayrılır ve bir kolayını bulup maarif nazırının yanına gider. O zaman nazır Mösyö (Herriot) imiş..

— Ekselans! Bir garip hâdise için sizi rahatsız ettim. Diye söze başlayıp başından geçeni anlatır...

Mösyö (Herriot) kısa kesmek ister:

— Anladım anladım! Bu işi uzatmaya mahal yok!.. Yarın parlâmentoya akseder, hiç yoktan mesele çıkar.. Alın şu 100 frangı da kırılan vazonun yerine bir eşini satın alın!.. Bitsin gitsin!..

Müfettiş, meslek hayatının en acı darbesini bu suretle yedikten sonra çıkar gider ve artık kimseye müracaat etmez..

Günün birinde tesadüfen reisicümhur başkâtibinin yanında bu vak'ayı anlatır.. Başkâtip efendi hemen atılır:

— Ha! Ben (Herriot) utanırım.. Kimseye on para vermez.. Eğer size kırılan vazonun eşini almak için cebinden yüz frank verdise emin olun ki, vazoyu kıran kendisidir..

Biz bu biraz alafranga fıkra ya gülerken Vâkıf B. atıldı ve dedi ki:

— Bendenize kalırsa efendim o vazoyu muhakkak komünistler kırmışlardır.. Her halde...

FELEK

Haftanın Yazısı

yaklı itüphane

k bilen çok yanılır dedik- bakarak bizde mütema- yanılanlar kendilerinin ldiklerine inanıp başımı- ma kesiliyorlar.. Vakti- lerine alay olsun diye kütüphane derlerdi.. Be- cukluğumda Selimiye nda itfaiye zabitlerinden n yetişme bir kolağası ismini hatırlıyamadım.

sı yazması olmıyan bu dem vurması üphane un ştı. Bugün ütüphanelerimamakânlarının gazete kâğıtları asıuğundan içlerinin boş olbelli olmuyor.

ıdıklarımdan böyle bir üphane vardır. Zama dasına uyarak her şey- n vurur. Bilir gibi görü- n garibi bilmediği şey- e kendi de inanır. an zaman adetleri inin nadir bir nü- lâalettayin alm- sidir. Bunun adı- görürseniz vâkıf im. Beyin kaç yaşında ol- m değildir. Tahsil en ne kendisi ne de ettiğini işittim. lir, bekâr da. Na- yin! Öyledir o. u yerde başka- bir şey anlatması, öğret- şürsi, izah etmesi müşküldür. bildiği bir şey ise —me- allah— hemn işini gücünü mkır meseleyi eline alır ve ı atır.. Bilmediği şey ise du- has lurur, bir çalımına getirir cevap karışır.

çen cuma günü bir mec- âkıf Beyle birlikte bulun hbet zemini sık sık de- yorsuve o bunların her birin- mekle hç malûmat satıyordu.

Hikâye

Tehlikeli Makas

Lagrivadiére istasyonu şehrin kenarındadır ve burada bir makas vardır ki, garaja çekilecek vagonlar hep buradan geçerler.

Bu makasların faydasını söylemeğe lüzum yoktur. Lagravadiére istasyonunda da böyle bir makas olmasa, kumpanyanın adamları vagonları, öteki hatta almak için bilmem ki kollarına güvene bilirler mi, vagonlarda, lokomotifler de kolaycacık bir hattan bir hatta geçiveriyorlar. Küçük yaşda bir çoçuk bile bunu anlar. Onun için daha fazla tafsilâta lüzum görmiyorum.

Geçen gün gayet şık bir efendi, hattan geçerken nasılsa kundırasının topuğunu makasa sıkıştırmazmı! Çeker, çıkmaz, çeker ,çıkmaz!

Tam böyle uğraşup dururken, 13,40 treni karşıdan görünür. Kara lokomotif bütün heybetile makasa doğru geliyor. Gayet şık efendi can havlile son bir gayretle ayağını kurtarmağa uğraşırsa da, bu defa da muvaffak olamaz. Ne olacak? topuk çıkmaz, tren de makasa doğru gelirse, gayet şık efendinin bizce malûm olmayan ismi bile ortada kalmayacak.

Fakat bereket versin ki, gelen lokomotifin ser makinisti adamları ezip te ismini gazetelerde okutmaktan zevk alan insanlardan değildir. Derhal düdüğe yapışır, makastaki adamın gitmediğini görünce, harekete getiren demir kolu derhal çevirir, frenleri kısar ve tren makasa tam iki metre mesafede durur.

Ve sermakinist gayet nezaketle bağırır:

— Behey hayvan! Behey budala! Görüyorsun ki tren geliyor. Öyle yol üstünde ne diye kakılmış duruyorsun?

Gayet şık efendi bu iltifata cevap olmak üzere sadece, makasa kısılı ayağını gösterir.

Bu sırada ateşçi söze karışır ve şu tavsiyede bulunur:

— Ayağın kısıldı ise çek çıkar!

Gayet şık efendi de ateşçinin dediği gibi, ayağını çekip çıkarmak istiyor amma, ne mümkün! bütün gayretleri gösteriyor ki, makas gayet sağlam, fakat gayet şık efendinin topukları da sağlam! İki şeyden biri çürük olmalı ki, sağlam çürüğün hakkından gelsin. Kavgalarda da öyle değil mi? Kuvvetli adam, zayıfı evirip, çevirip döver, meseleyi halleder. Fakat her ikisi de kuvvetli ise, müdahale olmazsa, kavga kimbilir, kaç gün kaç gece devam eder. Neyse bahsimize gelelim!

Tren durduktan sonra facia yerine koşan koşana! Şef dötren, kontrol biletçi, frenci, yolculardan merak edip te vagondan çıkanlar, istasyondan kalabalığı görüp te, hâdiseyi anlamağa gelenler, hepsi gayet şık efendinin etrafını sararlar. Her kafadan bir ses! Bir akıl! Nafile! Hiç bir şey yerinden kımıldamıyor.

Kalabalık gittikçe artar. Makas yeri, mahşer yerine döner. Nihayet hattın olduğu kadar, asayişin de muhafazasına memur olan jandarma baş çavuşu, bu gayri nizami toplantıyı görünce, o da koşup gelir. Bu jandarma baş çavuşu tecrübeli ve derhal kararını verüp tatbika geçen tam bir askerdir. Bir bakışta vaziyeti anlayınca, gayet şık efendiye baş parmağı ile şehadet parmağının ucunu gösterüp derki:

— Be insan, sende şukadarcık akıldamı yck? ayakkabını çıkar ayağından.. Işte bu!

Zaten sap sarı olan gayet şık efendi bu defa kıpkırmızı kesilir ve baş çavuşun kulağına eğilerek şunları söyler:

— Onu ben de akıl ettim. Fakat bu kadar kişinin içinde kundurامı dünyada çıkaramam. Çünki çoraplarım deliktir.

Maarif banisleri

Viyana'da mektep ve çocuk..

— IV —

İçtimai muavenet dairesi

Geçenlerde görüştüğüm Viyana'lı bir tanıdık bana şöyle söylemişti: "Bir kısım halk belediyeden ve maarif idaresinden müştekidir,,.

(Mektepçiliğin kâbesi) vasfını alan bir şehirden mekteplerden şikâyet edilmesi beni haklı bir hayrete düşürdü. Sebebini sordum: "Çünkü, dedi, şehir varidatının en mühim kısmını mekteplere ve çocuklara sarfediyorlar. Bu yüzden işsizlere yardım edilmiyor, şehir imar yüzü görmüyor,.. v. s.,,

Dostumun bu cevabı haksız bir infiali naklettiği gibi çok derin bir hakikati de ifade ediyordu.

Filhakika ilk yazıdaki rakamlara bakılırsa bir ilk mektep çocuğuna senede 500 Şilin den yani 140 liradan fazla para tahsis edilmiş demektir. Ancak şunu da haber verelim ki masraf bununla kapanmış değildir. Bu, işin maarif idaresine ait olan kısmıdır. Yani tahsil mecburiyetinde olan çocuklara mahsustur. Viyana'da bundan başka, şehir emanetine merbut İçtimaî muavenet dairesi (Wohlfahrtsamt) denilebilen bir şube vardır ki, faaliyetleri meyanında çocuklara ihtimam ve takayyüt mühim bir mevki işgal eder. Çok alâkalı ve istifadeli bulduğum bu daire hakkında da aziz meslektaşlarıma umumî bir fikir vermek isterim:

Viyana'da harpten evvel ve harp esnasında bu teşkilât yoktu. Ancak bu esnalarda (Fakirlere ihtimam - Armenpflege) namı altında tek bir müessese fakir ve yardıma muhtaç olanlar için açıktı. Harbi müteakip 1921 senesinde ilk defa bu müessesenin tevsii ve faaliyetinin teşmili düşünüldü. Zira harbin neticesi halk çok fakir düşmüş, hastalıklar artmış, çocuklar zayif doğmuş ve büyümüş, hülâsa istikbali tehdit eden en mühim tehlike baş göstermişti. Azalan toprakları içinde, ellerinde kalan pek az varidat menbaları ile yeniden toplanmak, âtiyi kuvvetlendirmek için bir yandan siyasî ve malî tedbirler ittihaz edilirken, diğer taraftan da içtimaî müesseseler ve halk düşünüldü. Bu faaliyetin başına da rülfünun tıp profesörlerinden Dr. Julius Tandlep geçti ve Şehiremaneti teşkilâtma (Wohlfahrtsamt) denilen yeni bir daire ilâve edildi. 34,5 milyon şilinle (takriben 10 milyon lira) işe başlıyan bu dairenin bütçesi yekûnu bugün 119,3 milyon şilin (yani 34 milyon lira) dır. Bu miktar Emanet bütçesinin yüzde 22 sidir.

Bu daire şu şubelerden mürekkeptir:

1. Gençlik dairesi (Jugendamt)

2. İhtimam ve takayyüt dairesi (Fürsorgemt)

3. İhtimam ve takayyüt müesseseleri,

4. Sıhhat koruma dairesi,

5. Mezarlıklar ve tetfin dairesi,

6. İçtimaî muavenet işleri,

7. Harp malûlleri ve itamüeramil dairesi.

A) Çocuklar ve Gençler için,

B) Halk için.

Bir milletin, çocuklarını nasıl koruduğunu ve yetiştirdiğini göstermesi itibarile mevzuumuzu alâkadar eden birinci gurup faaliyetleri gözden geçirmekle iktifa edeceğiz:

1 — İçtimaî muavenet dairesi husus teşkilâtı vasıtası ile lohsalara yardım eder. Esaslı gaye; irsî firengi ile mücadeledir. Bu teşkilât âzamî dört aylık hamile olan kadınların kanlarını muayene eder. Bununla beraber kendilerine lohsalık hıfzıssıhhası hakkında öğütler de bulunur ve doğum esnasında yardım edilir. İcap ederse anne ve yavru bir hastahanede tedavi ve ihtimam altına alınır.

2 — Viyana'nın yerlisi ve Avusturya tab'ası olan kadınlardan muhtaç bulunanlarına yeni doğan bir çocuk için lüzumlu kundak, battaniye ve çamaşır takımı hediye edilir.

3 — Bundan başka Viyana'nın hemen her belediye dairesinde bir veya birkaç (Mutterberatungsstell) denilen binalar vardır. Buralarda bir çocuk doktoru ile kâfi miktarda hastabakıcı vardır. Henüz mecburî tahsil çağına girmemiş çocukların sıhhatlerini muhafaza ve nemalarını iyi bir şekilde temin için alınması lâzım gelen tedbirler hakkında valdelere öğütlerde bulunur. Ayakta tedavisi mümkün çocukların hastalıklarına bakılır.

Viyana'da 35 tane olan bu müesseselerden ikisinde hamile kadınlarla da meşgul olunur.

4 — İki numaralı yazımızı teşkil eden Ana mektepleri de bu daireye merbuttur.

5 — Mecburî tahsil müesselerinden birine devam edip te ebeveyni akşama kadar hariçte kalmıya mecbur olan çocukların öğleden sonra saat 18 e kadar derslerini, vazifelerini hazırlamalarına, müşküllerini halletmelerine, vakitlerini faydalı bir surette ve mürakaba altında geçirmelerine mahsus olmak üzere 35 adet Horte denilen yerler vardır. Buralarda hususî muallim ve mürebbiler çocuklara nezaret ederler.

6 — Günlük istirahat konakları: Büyük ve küçük tatillerde ve bilhassa yaz günleri şehirler haricinde [illegible] dedikleri uzun [illegible] sürekli gezintiye çıkan çocukların konaklamasına mahsus binalardır. Ekseriyetle ormanlarda açık kalan bir sahanın ortasında inşa edilmişlerdir. Çocuklar buralara kadar gayet ucuz otobüslerle yahut yaya olarak gelirler. Çok az bir para ile yiyecek bulurlar, oynarlar, banyo veya duş yaparlar ve dönerler.

Tabiati sevdirme, memleketi tanıtma, sıhhati koruma gibi faideleri olan bu müesseselerin Viyana'ya ait olanları 5 tane ise de hususî mahiyette ve hususiyetle Viyana haricindeki vilâyetler ve şehirler dahilinde pek çoklarına tesadüf edilmektedir.

7 — Vaktihali düşkün olan ailelerin ilkmekteplere devam eden çocuklarına 700 kalori üzerinden öğle yemeği verilmektedir. Bu işe tahsis edilen 67 mutfak vardır. Viyana'da her gün 13,000 fakir çocuk işe olunmaktadır. Belediye dairelerı kendi mıntakaları dahilindeki mutfakların masrafını öderler.

Viyana: Muallim
Kemal KAYA

İYİ BİR MÜJDE

Yüzlerce artist, canbaz, atlı ve hayvanı olan Amerika canbazhanelerinin en büyüğü

MORGAN SİRKİ

Pek yakında İstanbulda bekleniyor.

Tiyatro, Sinema

İstanbul Belediyesi
DARULBEDAYİ TEMSİLLERİ
BUGÜN AKŞAM
Saat 21.30 da
MUM SÖNDÜ
Komedi 5 perde
Yazan : Müsahipzade Celâl
HALK gecesi
Cumartesi ve pazar günleri tenzilâtlı halk gecesi, oyundan sonra hususî tramvay.

Salı gününden itibaren ŞARLATAN (Konk.)

BULGAR OPERETİNİN SON TEMSİLLERİ

Bugün saat 16 da Üniformalı Zabit ve askerlere mahsus etnzilâtlı matine
"HAREM ESRARI,,
Fiatler bütün koltuk için 60 kuruştur.
Ténor Y.Cacef - Prima Donna: Mimi Balkanska.

Akşam saat 21 de
"BAYADERA,,
Ténor: Y. Cacef - Prima Donna: Mimi Balkanska.
Fiatlerde büyük tenzilât vardır.

CEHENNEM KARTALLARI

Sözlü ve şarkılı muazzam eser.
JACK HOLT - RALPH GRAVE ve LİLA LEE tarafından temsil edilen bu film, Amerika hava donanmasına mensup iki kahramanın macerasını tasvir eden müessir bir dram ve bir aşk meselesidir.
Yarın akşamdan itibaren
MAJİK SİNEMASINDA

ikinci iyet'in Edebî Romanı: 98

AŞI DÖNÜKLER

İbrahim NECMI

oldu.
Bu
ilk Cr
oldu.
katagor
11 puva

İkinc met Nebil otomobil- ci Beyog en büyük eski kapı bir rinci, iki çıldı ve kestane ren- dız 42 p piklerin gölgelediği Barkofba akan elâ gözler, bü- 50 puvan vgi ve minnet ifade- Bu sı nlıya baktı. Cross Co jur! du. ur! sesin ikisi de titri

Lik ve

Lik ve Şiiler.
tatsızlığı ilcak elin ikisi de tit-
İkinci takı
ile Fenerin geldiler.
ediyordu. S derin bakışlı iki ten ayrılmışsı de titriyordu. haya takım bil, kapı önünde Bunun üzeıarını sormak isti- kımı seren da mıntaka, kapıya atılışile nin kusuru heyecanlı alâkayı Çünkü likten çekilen bir teşek kül için çocuk oyuncağı gibi

İki genç hançerenin ikisi de ses çıkaramıyordu.

Büyük eski kapı kapanmıştı. Loş ev altında iki genç el ele, göz göze, titriye titriye, kalakalmışlardı.

İhtiyar kadın, ağır ağır merdivenlerden iniyordu.

— Buyur evlâdım, yukarıya buyur.

Ahmet Nebil, hançeresini zorlıyarak boğuk boğuk Nebahata sordu:

— Sinemaya gidecek miyiz?

Genç kızın gözleri parlıya parlıya arzu ifade ederken, ağzı tereddütle cevap verdi:

— Bilmem.. Nasıl istersiniz..

İhtiyar kadının ev altında görünüşü iki gencin sözlerini [illegible]

İkinci haftayım başladığı

dı. Delikanlı hürmetle Hamiyet hanımın temiz, buruşuk elini öptü:

— Çok yaşa, evlâdım. Biraz yorgunluk kahvesi içmez misin?

— Teşekkür ederim, valde hanım, müsaade ederseniz sinemadan sonra.. genç kalmıyalım.

— Siz bilirsiniz , yavrum. Nebahat zaten ne zamandır hazır..

Ahmet Nebil, minnetle ihtiyar kadının elini tekrar öptü. Genç kızın çoktanberi hazırlandığını söylemekle Hamiyet hanım, sanki aralarında sevgiye yeni bir şehadet ilâve etmişti.

Delikanlı genç kıza baktı:

Nebahat, temiz bir mantoya bürünmüştü. Mantonun açık önünden yeşil garnitürlü beyaz bir blûz görünüyordu. Genç kızın uzunca beyaz yüzünde derin bir teslimiyet parıltısı vardı.

— Haydi!

Ahmet Nebil, Nbeahati otomobile bindirmişti. İhtiyar kadın, gözleri nemlenmiş bir halde, iki gencin bu çalâk atlayışlarına, otomobilin etrafı dumana boğarak dar, taşları bozuk sokakta geri geri gidişine bakıyordu.

.....

— Nasılsın, bakayım, Nebil Bey, geceden beri?

— Sarhoş gibiyim Nebahat Hanım. Gece en istediğim, fakat en ummadığım bir saadet duydum. Sabaha kadar hep o şimşek gibi gelip geçen saadeti düşündüm.

— .....

— Bu sabah, Reşit Bey bana sizi sordu.

— Reşit Bey? Nemikanın dayısı, değil mi?

— Evet.

—Ne diye beni soruyor?

Genç kızın temiz beyaz yüzüne bir gölge düşmüştü. Delikanlı izaha atıldı:

— Reşit Bey çok zeki, çok iyi kalpli bir adamdır. Nemika Hanımın geceki bayılmalarını görünce işin iç yüzünü hissettiği

Cuma ve pazar günler mahallindeki mü-

miş.

— Hangi işin iç yüzü?

Ahmet Nebil sabırsızlandı: Sanki neden Nebahat bu kadar ihtiyatlı konuşuyor, neye anlamamazlıktan geliyordu? Yoksa Nemika Hanımın nasıl gizli bir kıskançlık sıtmasile hareket ettiğini hâlâ anlamamış mıydı?

Birden bire bahsin can alacak yerine varmak istedi:

— Bilir misiniz, bana ne tavsiye etti?

— Ne?

—"Madem ki Nebahat Hanımı seviyorsun, ailesinden iste, evleniniz, ben de senin maaşını arttırırım, geçine bilirsiniz,, dedi.

Genç kızın uzunca beyaz yüzüne kızıl bir kan dalgası çıktı. Sanki vücudündeki bütün kan başına hücum etmişti. Elleri sararmış, titriyor, bütün vücudü bir üşüme ra'şesile ürpreiyordu.

Ahmet Nebil, tam cepheden hücum etmişti.

Nebahat, bir şey söylemedi. Gözleri otomobilin döşemesine dikilmişti.

Delikanlı, bir kaç dakika bekledi, Sonra sordu:

— Ne dersin, Nebahat? Böyle bir talepte bulunsam reddolunur mıyım?

Nebahat, aklarına kadar kızarmış iri elâ gözlerini sitemkâr bir ifadeyle kaldırdı. Ahmet Nebilin, korkak ve müteredd it nazarlarla bakan ateşin kara gözlerine baktı. Bu bakış derin bir belâgatle:

— Ne münasebet?

Diyor gibiydi.

Delikanlı, yüzü saadet sevincile dalgalanarak genç kıza sokuldu:

— O halde, Nebahatçiğim, sana şimdiden "nişanlım,, diye bilirim.

Gen kızın buz gibi soğuk eli gayriihtiyari delikanlının sıtmalarla yanan elini tuttu. Bu iki elin teması sanki dehşetli bir elektrik cereyanı vücude getirmiş gibi ,iki gencin ikisi de zangır zangır titriyordu.

Nebahat, doğrudan doğruya cevap vermemek için, dokunduğu elin hararetini söz vesilesi yaptı:

— Ateşin mi var? Elin sımsıcak!

Bu söz, genç kızın titrek dudaklarından o kadar şefkatle, o kadar tatlılıkla çıktı ki Ahmet Nebil saadetinden titredi. Sesin yumuşaklığı, hitaptaki teklifsizlik, senli benlilik, sözdeki benimseme ve okşama, o kadar belâgatli idi ki, sanki bu iki sözle Nebahat ona bütün duygularını itiraf etmiş gibiydi.

Delikanlı, bir kuş gibi avucunun içine düşen yumuşak beyaz, küçük eli hararetle sıkarak:

— Annen?

Diye sordu. Genç kız, utana utana, kesik kesik cevap verdi:

— Annem sevinir.... Zaten çok seviyor sizi..

— Kiminle söyletsek acaba'

(Devamı va

Nasıl Para Kazandınız?

Kiryako Ançopulo Ef. ne diyor?

Leskovikten cebinde bir lira ile çıkan adam, bugün Beyoğlunun tanınmış şekercilerindendir..

Bizim anketi alâka ile takip iğini söyliyen bir arkadan, geçen gün dedi ki:

— Sana birini tarif edeyim git onunla görüş.. Elli sene vel Leskovik'ten cebinde bir a ile İstanbula gelmiş. Şim- Beyoğlunda İstiklâl cadde nde iki büyük şeker ve şeker ne mağazasının sahibi..

Geçen cuma günü, çocukla biraz fondan almak vesilesi İngiliz sefarethanesi karşısındaki Lvonnez şekercisine gradım. Kapı başında ihti ar bir adam duruyordu. Kensini kalfalardan biri zannedek sordum:

— Kiryako Ançopulo Efen burada yok mu? Gülerek anıma geldi:

— Kiryako Ançopulo bem!

Tereddüt eder gibi oldum:

— Yani bu mağazanın sahisiniz, değil mi?

— Evet..

— O halde sizinle biraz göişmek istiyorum.

Kim olduğumu söyleyince, aşları hafifçe çatıldı. Fakat, rarıma dayanamıyarak anlat:

— Leskovik'ten çıktığım zaman on altı yaşında idim. Babam, o taraflarda müslüman adınlarının kullandıkları dial işleme ferace yapıp satardı.

Fakat bu iş, hem yorucu i, hem de pek az kazanç getiiyordu. Kendi ekmeğimi kaanmak için, o zamanlar taşıoprağı altındır, denilen İsanbula gitmeği göze aldırmak an başka çare yoktu.

Babamın nafakasından artırarak cebime koyduğu bir al ın lira iki mecidiye ile yola çıkım. İstanbulda kimseyi tanınıyordum. Fakat, gözü açık ir çocuktum. Buraya geldiğinin haftasına varmadan, eski Konkordiyanın yanında Valörismindeki şekerci dükkânına ırak olarak kapılandım. Patonum, işimi beğendiği için ba a ayda dört mecidiye aylık ağlamıştı. Her hafta aldığım ir mecidiye paranın mutlaka arısını arttırırdım. Bundan el i sene evel İstanbulda, alafıranga şeker yapmasını bilen oktu. Drajeri dedikleri nevilen birkaç çeşit yapıyorlardı. Halbuki, ben yavaş yavaş zaaatın daha ince kısmına girmek istiyordum.

Meselâ Fruit glase yapmağı, çeşitleri çoğaltmağı düşünüyordum. Halbuki bu işi İstanbulda öğrenemezdim.

Kuru ekmek, biraz da zeytine kanaat ederek 12 lira para toplamıştım. Bu para, beni Mısıra kadar ferah ferah götürebilirdi. Mısırda şekerciliğin envamı öğrenmek mümkün olacağını zannediyodum.

1884 senesinde vapurla İstanbuldan İskenderiyeye gittim. Oradan da Kahireye geçerek Özbeğiye'de, Madam Gize-isminde bir Alman kadının idare ettiği şekerci mağazasına yerleştim.

Madam Gize, küçük bir imtihandan geçirdikten sonra bana ayda altmış frank verebileceğini söyledi.

Bu para, o zaman üç altın lira ediyordu.

Teklifini kabul ederek iki sene bu madamın yanında kaldım. Madam Gize, çok geçmeden şekercilikteki istidadımı görerek aylığımı arttırdı. Fakat benim gözüm daha yükseklerde idi. Mısırdaki şekercilığin de ne olsa, çeşitleri noksandı.

Parise gidecek olursam, zanaatımdan yapacağım istifadenin çok büyük olacağını anlamıştım. Mısırda altmış altın İngiliz lirası para biriktirmiştim.

Vakit geçmeden, Fransaya gittim. İlkin Marsilya'da Kastelmiro şeker mamûlâtı müessesesine girdim. Ve burada altmış frank aylıkla geceli gündüzlü çalıştım gayem para kazanmak, değil, Avrupanın modern şekerciliğini öğrenmekti. Marsilyada bilgimi ilerlettikten sonra Parise gittim.

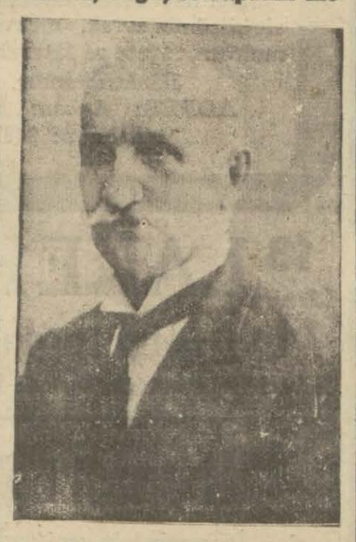

Kiryako Ançopulo Ef.

Beni en büyük konfisöri mağazasına kalfa olarak kabul ettiler. Aylığım 120 franga çıkmıştı.

Pasta ve kestane şekeri yapmasını ilk defa burada öğrendim. Ve tamam yedi sene, bütün gayretimle çalışarak, şekerciliğin her nevini tamamen öğrenmiş olduğum halde İstanbula döndüm.

Size dedim ya.. O tarihlerde Beyoğlunda Avrupa şekerciliği çok geride idi. Fondan yapmasını bile öğrenmemişlerdi. Konkordya karşısında Timestokli'nin pastahanesine şekerci ustası olarak girdim. İki sene, orada çalıştıktan sonra, şimdi içinde bulunduğunuz dükkânın yarısını kira ile tutarak fondan ve kestane şekeri yapmağa başladım.

Kestane şekerlerimin şöhreti derhal piyasaya yayıldı. Öyle ki, bir aralık, müşterilerime kestane şekeri yetiştiremez oldum. Her taraftan siparişler yağıyordu. Bana, toplu parayı getiren kestane şekeridir.

Sonra glâse yemişlerim de çok beğenilmişti.

O zamanlar (Glikoz) un adını bile duymamışlardı. Glâse meyvelere Glikoz mutlaka lâzım olduğu için Amerikadan beş fıçı glikoz getirttim.

Bir taraftan fondan, bir taraftan glâse meyveler çıkarıyor, ve gece yarılarına kadar çalışarak durmadan piyasaya kestane şekeri döküyordum. Bu gayretlerim tabiî boşa gitmedi.

Birkaç sene zarfında zengin oldum. "Lyonnez,, den sonra, İstiklâl caddesindeki Parisien pastahanesini açtım.

Şimdi altmış beş yaşındayım. Hâlâ çalışırım. Çalışmaktan duyduğum zevki, hiç bir şeyde bulmadım. Bugün bile yaptığım şekerlemeler, pastalar, yiyenlere parmağını ısırtır. İşe sarıldığım zaman, saatlerce çalışırım. Yorgunluk nedir bilmem. Üç oğlum, birçok işçilerim olduğu halde, yine hepsinden evvel dükkâna ben gelirim.

Kiryako Ançopulo Efendi, saatine bakarak ayağa kalktı:

— Kusura bakmayın!.. dedi, öteki mağazaya gidiyorum, ne yaparsın.. başlarında bulunmasam olmaz..

M. Salâhaddin

Tayyareci Vecihi Bey Adapazarında

ADAPAZARI, 4 — Tayyareci Vecihi Bey bugün şehrimize gelmiş ve taşkın tezahüratla karşılanmıştır.

Birinci sahifeden geçen yazılar

Halil Beyin Teklifi

(Başı 1 inci sahifede)

Çinin idhalâtı 4,401,563 lira, bizden aldığı 8,098 liralık maldır.

Halil Bey esbabı mucibesinde şu malûmatı da vermektedir:

"Beni en ziyade endişeye sevkeden kararnamenin ihracat maddelerimize karşı tahrik etmesi melhuz olan mukabeleibilmisildir. Tütünlerimiz de bu sene buhrandan müteessir oldu bir kısmı maliyet fiatinin ancak nısfını verebilen fiatlerle satıldı, bir kısmı mühimmi henüz alıcı bekliyor. Tütün 150 milyon ihrac tımızın 50 milyonunu hasıl eden bir mahsulümüzdür. Bunun için İktısat vekilinin meclis kürsüsünde söylediği gelecek sene kontejan nisbetini tezyit etmek zarureti karşısında kalacağımız çok muhtemeldir. Bu vaziyet karşısında hariçteki müşterilerimiz de ihracat maddelerimiz hakkında mukabelei bilmisil tarikine tevessül ederlerse buhran bir felâket mahiyetini alacak rayet edecektir. O halde ne yapmalıtır. Zira o zaman işsizlik ovalara sidhalât mevaddına taallûk eden gümrük istatistikleri üzerinde dikkatlice vakfı zihin edersek zannediyorum ki çare kendiliğinden tebarüz eder. Bu mevaddın bazıları mükeyyifattandır. Bir kısmının emsali memleketimizde mevcuttur. Diğer bir kısmının da yerine ikame edilecek maddelerimiz vardır.,,

Halil Bey mazbatasının sonunda ezcümle diyor ki:

"Sabah ve akşam birer bardak kahve ve çay içmek için bu buhran zamanında memleketten yedi buçuk milyon lira para çıkmasına razı olacak bir vatandaş tasavvur edemem. Hususile bu paraların yüzde doksanını bizden hiç mesabesinde mal satın alan memleketlere vermekte olduğumuzu bilirsek bundan memnun olmayacak bir Türk tahayyül bile edemem. Bahsettiğim memleketler Hindistan ve Çinden çay ihtiyacını adaçayı ile defedebileceğiz. Kahve yerine süt ve ayran ikame ederiz. Şeker meselesi varidat ve sıhhî noktalardan nazarı dikkate alınmağa değer. Öğrendim ki Alpullu fabrikası gelecek sene 18 bin ton mal yapabilmek için tertibat almıştır. İstihsal kabiliyeti yirmi bin tondur. Uşak fabrikası yedi bin ton istihsal etmiş. Fabrika istihsali on bin tona kadar arttırmağa müsait imiş. İki fabrikamız otuz bin ton yapacak, bu idhal edilen şekerin nısfıdır. Buhran şekerin istihlâkâtını tenkis ediyor. daha da edecektir.. Eğer fabrikalarımızın istihsalâtile eldeki stok bir senelik ihtiyacı tahtı temine alıyorsa bunu mevaddı memnua meyanına idhalde tereddüt etmemelidir. Mevcut fabrikaların bir üçüncüsünü kurmak iki sene müddete ve üç milyon liraya mütevakkıf imiş. Böyle muazzam fabrikalar yerine muhtelif mıntakalarda daha ufak mikyasta muhtelif yeni fabrikalar yapılmalıdır. Pancar ziraati rençberlere kâfi varidat olarak dönüm başına vasati 30 lira veriyormuş. Ben bunu beş liraya indiriyorum ve gene nispeten pancar ziraatini en mesul buluyorum Hazineye temin ettiği varidata gelince artık bu buhran zamanında şekerin okkasını elli kuruşa bu halka yedirmekte devam etmemeliyiz ve edemeyiz. Kararnamenin tatbikatile esasen bu varidat bu sene yüzde yirmi ve belki gelecek sene yüzde kırk olmazsa otuza inecektir. Bu varidatı başka bir yolda tahtı temine almak imkânı düşünülmelidir. Men listesinde ipka ettirilirse şeker satışını hükûmet sıkı bir kontrol altına almalıdır. Diğer mevaddın men'i de pirinç ve susam ziraatimizin tevsiine hizmet edeceği gibi nebatî yağların yerine kullanılacak susam, zeytin ve pamuk yağlarımızın fiatleri üzerinde iyi tesir edecek, kereste tüccarımızı, orman sahiplerini müstefit edecektir.,,

Soğuklar Devam ediyor

Evvelki akşam, sabaha kadar hafif ve fasılalı surette serpeleyen kar, dün kesilmiştir. Maamafih, hava dün de sertliğini muhafaza etmiştir. Şehrin yüksek yerlerinde biriken kar lar, akşama kadar erimemişti. Dün, bir aralık güneş açmış sa da hava ısınmamıştır.

Yakın köylerde kar, daha fazla yağmış ve Rami sırtlarile Bahçeköy tarafları, beyaz bir örtüye bürünmüştü.

Balkanlarda karın devam ettiğine dair haberler gelmektedir. Şimalî ve Şarkî Anadolu da kar fırtınaları devam etmektedir.

Kooperatifler teftiş ediliyor

İstanbul Ticaret müdiriyeti İstanbul mıntakası dahilindeki kooperatiflerin teftişine lüzum görmüştür. Bu maksatla kooperatifler komiseri Remzi Saka Bey yakında İzmite gideren oradaki tütüncüler kooperatifile diğer kooperatifleri ve Hereke işçiler kooperatifini teftiş edecektir.

Yalnız mülkiyelilerin değil, münevverlerinde bayramı

(Başı birinci sahifede)

li muavini Fazlı Bey ve polis müdürü Ali Rıza Beyle bir çok eski Mülkiyeliler hazır bulunmuştur. Evvelâ millî marş çalınarak ayakta dinlenmiş. Bundan sonra da mektep müdürü Babanzade Hüseyin Şükrü Bey bir nutuk söylemiştir. Bunu müteakıp mektebin eski mezunlarından Muslihiddin Adil Bey Mülkiye mektebinin memlekete yaptığı hizmetleri tebarüz ettiren bir nutuk irat etmiş ve bundan sonra muallimlerden Ayni zade Hasan Tahsin Bey ve talebeden Sami Efendi söz söylemişlerdir.

Nutuklar arasında mektebin mezunlarından gelen tebrik telgrafları okunmuş ve alkışlanmıştır. Mütevazi memurlardan en yüksek mevki sahiplerine kadar memleketin her tarafından gelen bu telgraflar Mülkiye mektebinin memleketteki mevkiinin ehemmiyetini göstermekte idi. Telgraflar arasında Şurayi Devlet tanzimat dairesi reisi İsmail Hakkı Beyle bir çok meb'usların tebrikleri de vardı.

Nutuklardan sonra Gazi Hazretlerine, İsmet Paşa ve Meclis Reisi Kâzım Paşaya ve Maarif vekiline tazimat telgrafları gönderilmesine alkışlarla ve ittifakla karar verilmiştir.

Hüseyin Şükrü Beyin nutku

Mektep müdürü Hüseyin Şükrü Beyin nutku şudur:

"Muhterem misafirlerimiz,

Mevkiimizin uzaklığına, havanın bozukluğuna, günün tesadüf eseri olarak bir tatil ve istirahat zamanı olmasına rağmen müşterek ocağa gösterdiğiniz kıymetli alâka ve bağlardan dolayı bilhassa arzı şükran ederim. Zaten Mülkiyeyi emsali müesseseler arasında mazbut, hattâ korkmaksızın söyleyebiliriz, mahsut bir halde bırakan da işte onu kalplerinde, duygularında hayatlarında yaşatanların canlı bir kütle teşkil etmiştir. Hiç bir mefkûre hiç bir ideal vicdanlarda, ruhlarda, canlı kalmadıkça onlara hâkim olmadıkça yaşayamaz. Filiyata geçmeyen harekete inkılâp etmeyen bir iman, hakikî bir kanaat ve iman olabilir mi? ideallerini kitapların arasına sokarak rafa koyup ta artık o mefkûrenin zıyaa uğrayacağını tevehhüm edenler çok aldanırlar. Mülkiyecilik mefkûresi her zaman zinde ise bunun sırrı ve sebebi onu taşıyanların bu hissi daima tenmiye etmelerindedir. Bugünkü toplanış ta işte arzettiğim ruhun yeni bir delili, bir tezahürüdür. Ve şayanı kayıttır ki insan ne kadar zümresine hattâ evvel ailesine, şehrine, yaşadığı bucağa mensup olursa büyük vatana alâkası da o nisbette artar. Binaenaleyh mübalâğasız diyeceğim ki ne kadar iyi Mülkiyeli olursak o kadar iyi Türk vatandaşı oluruz. Ve vatana hizmetimiz o kadar çok olur. İftihara şayandır ki Mülkiyeli daima memlekete olan hizmet borcunu elinden geldiği kadar ödemeğe çalışmıştır. Medenî terakkiler yoluna girmeğe teşebbüs ettiğimiz günden itibaren muntazam ve kudretli bir devlet makinesine ihtiyaç hissettik. Her iş ihtisasa ve vukufa bağlı olduğu gibi devlet hizmetleri de bir ihtisas işidir. Onun da muayyen bir çıraklık devresi, muayyen esasları vardır. Sırf zekâ ve kabiliyet bu günkü devlet mekanizmasını muvaffakıyetle çevirmek için kâfi değildir. Bu günkü devlet eski zamanların yeknasak tedbirler alan ekseriya sırf hâkimiyet ve kudretine istinaden iş gören, asayişi temin ve adaleti tevzi ile vazifesini görmüş ve ikmal etmiş addeden devletten çok uzaktır. O devlet adam semtin, bastiyanın asayiş istihsal eden ve jandarmalık yapan devletidir. Bugünün devlet makinesi çok daha hassas, çok daha nazik , çok daha girifttir. Devlet yalnız asayiş ve adalet ile değil, cemiyetin ruzu merre yaşayışı, faaliyeti, muhtelif sahalardaki mücadelelerile yakından alâkadardır. İktısadî hayata filen karışmıştır. Bütün cihan hükûmetleri kül halinde milletlerin esbabı terakkisini hazırlamakla meşguldür. Büyük inhisarlar, muazzam zirai ve ticarî teşkilât ile, müessesatı maliye ve bankalarile devlet her yerde kendini hissettirmektedir. Satvet ve şiddetve hâkimiyet timsali addolunan devlet icabında bir tütün bayiidir. Müteva zi bir depo sahibidir. Köşe başındaki bakkalın perakende satışile alâka dardır. Vazifeler o kadar çoğalmış ve dağılmıştır. Adalet, asayiş ve iktısadî hayat ile alâkadar olan devlet aynı zamanda maddiyata hâkim olan ve maddeyi seven ve idare eden fikre de onun tezahürlerine de lâkayıt ve bigâne değildir. Ruha hitap eden, ruhları terbiye edecek olan müessese ler de onun elindedir. Resmî mektep lerile, tiyatrolarile, konservatuvarlarile, lâboratuvarlarile devlet; kanaat ve hislerin de en büyük nâzımıdır. Dünyada rolü, vazifesi bu kadar tevessü eden ve binnetice ağırlaşan devletçilik bütün bu muhtelif sahalardaki idare işlerini ellerine teslim edeceği unsurlara büsbütün başka bir itina göstermeğe başka bir ehemmivet atfetmeğe mecburdur. İşte Mülkiye mektebi bizde bu ihtiyaçların mevlûdudur. Ve zannolunmasın ki bu ihtiyaç bize münhasırdır. Almanyada bilhassa devlet maliveciliğini gösteren mektepler ve Maliye memuru yetistiren müesseseler vardır. Fransada Maliye ve Hariciye nezaretleri memurluğuna mahrec olmak üze re bir ulûmu siyasiye mektebi tesis edilmiştir. Aynı ihtiyacı son zamanlarda duyan Romanya da Mülkiyeye benzer ve programları bizimkine çok tetabuk ve tekarrüpeden yeni bir müessese açmıştır. Yunanistanda da böyle bir mektep açılmıştır. Darülfünunların verdikleri umumi ve serbest Culture'ün temin edemeyeceği gayeyi bu arzettiğim hususî vaziyeti haiz müesseseler yapacaktır. Bu basit hakikati bir aralık unutmuş olanlar Mülkiyeyi ilga ederek Darülfünuna ilhak etmişlerse de üç senelik bir inhisaftan sonra 1334 de tekrar açmağa mecburiyet hissetmişlerdir. Çünkü hayatın emri kat'idir. Asrımızın umumî cereyanlarını kemali itina ile takip ederek zamanın icabatını bu güzel ülkemizde en şuurlu bir tarzda tatbikten bir an hali kalmayan cümhuriyet idaresi Mülkiyeye de müstahak olduğu alâka ve itinayı göstermektedir. Yeni mecburiyet ve külfetlere cevap verecek gençlik için müessesemizde yepyeni esaslar ilâve etmek icap etmiştir. Bu yoldan geçen eski mezun ağabeylerimizin tanıdıkları idare memuru yetiştiren Mülkiye ile bu günkü müesseseler arasında ruh noktasından değil, fakat sima itibarile bir hayli fark vardır. Elli beş sene gibi uzun bir zaman beyhude yere geçemez. Yeni icabata tevafuk için burada şimdi yalnız idare adamı değil, devletin muttasıl tezayüt eden girift ve muhtelif şubelerinde istihdama mühtaç olduğu siyasî, malî ve idarî rical yetiştirmeğe çalışılmaktadır. İki sene müşterek bir tahsilden sonra son senede idarî, malî ve siyasî kısımlar ayrılmakta ve her genç ihtisas kesbetmek istediği şubeye girmektedir. Mezuniyetten evvel muayyen bir mevzu üzerinde bir tez ihzarına ve böylece mütekâmil ve bizatihi müteharrik bir mütefekkir olmağa ihtiyaç vardır. Mezunlarımız için bankacılık, maliyecilik, hariciye mesleği, idare mesleği, hocalık, bütün saha pek geniş bir surette açıktır. Cümhuriyet gayesini memlekette en sağlam bir iman, sarsılmaz bir kanaat, üzerinde münakaşa edilmez bir his haline getirecek kudret bu sıralarda yetişen ve filen devlet mekanizmasının muhtelif çarhlarına vaz'ıyet eden genç neslin bizzat kendisidir. Ne büyük bir eseri talidir ki bu gençler cümhuriyete muazzam bir galebe ve tarihimizin en parlak bir sahifesile başlamış bulunuyorlar. Başlarında bütün memleketin en büyük dahi ve rehberi gidilecek yolu kendilerine vazih bir surette göstermektedir. Ulu Gazi azmin ve bilginin timsalidir. baa müteveccih oldukça gençlik için O mihraktan nur aldıkça ve o memancak muvaffakıyet hâleleri hazırlanmaktadır. Cümhuriyet umdesini fazilet mefhumile mezcederek en mesut neticeleri iktitaf edecklrdir. Elli bş senelik uzun mazisinde daima temiz mahsul yetiştirmiş olan Mülkiye bugüne kadar 1946 mezunu memleketin muhtelif şube ve köşelerine dağıtmağa muvaffak olmuştur. Ekseri si idarenin en yüksek âmilleri olmağa muvaffak olmuşlardır. Bu seyrin durması değil, gittikçe tekâmülünü göreceğiz. Gençliğe taallûk eden işlerde haklı olarak pek hassas müteyakkız olan hükûmete ve memlekete çok yakından müşahit olmanın verdiği salâhiyetle temin edebilirim ki Mülkiye gençliği cümhuriyet ve Mülkiye bayrağını herhangi bir ande elinden düşürmek değil, daha yüksek ufuklara yükseltecek seciye ve azimdedir. Ve Büyük Mürşidin izinde gidecektir.

Muslehiddin Adil Beyin nutku

Bu nutku medit bir alkış tufanından sonra Muslihiddin Adil B. in çok heyecanlı ve hazıruna gözyaşları döktüren bir hitabe si takip etmiştir..

Adil Bey eski mektep hâtıratından başlamış ve Mülkiye mecmuasın da intişar eden Müştak Lûtfi Beye ait bir makaleden ilham alarak: "kendimi o eski Mülkiye binasının içindeyim zannediyorum. Ve sonra senelere atfı nazar ediyorum. İçtimaî hayatımın her safhasında vatan için çalışılan her cidalin başında Mülkiyeli arkadaşlarımı görüyorum. Bunların gene vatan uğurunda rahmeti rahmana kavuşanlarının sanki ahretten bize baktıklarını hissediyorum. Bütün kat'iyetle diyebilirim ki, müşterek bir saadetin heyecanlarını yaşayoruz. Bu yalnız Mülkiye mektebinin bayramı değil, münevver bir zümrenin bayramıdır. İstibdat devrinin kendisi için tesis ettiği bu irfan yurdu, halk için, milletin saadeti için çalışan ve nihayet imperatorluğun, sultanlığın temel taşlarını yıkan bir zümre yetiştirdi. Halk hayatının esaslarını kuranlara zahir bir muavin oldu. Tâ baştan nihayete kadar her cidalde, harplerde, inkılâplarda memleketin her bucağında Mülkiyeyi gördük. Hattâ askerlerle yanyana ihtiyat zabiti olarak yüzlerce Mülkiyelinin asil kanını aziz topraklara suladık.. Mülkiyeli vatan için hayatını ifna etti. Bu şeref Mülkiyelileri biribirlerine yaklaştırdı Aralarında tesanüdün esrarını teşkil etti. Bütün uzak yakın her Mülkiyeyi bir aile çocuğu gibi her tesadüfünde küçüğünün büyüğünün farkını gözümüz derhal müsafaha etmekte tereddüt etmez. Bu rabıtalar hayatın bin türlü inkılâbatına rağmen gene mevcudiyetini muhafaza etmiştir. İşte bu sır, fazilet sırrıdır.

Şimdi, genç Mülkiyelilere hitap edeceğim:

Bu bayram size bir şey ifade eder; size henüz girilecek yolun, katedilecek mesafenin daha çok olduğunu ve vazifelerinizin başladığını gösterir. Türkiye için baştan başa katedilen terakki ve tekâmül yolunda bizler, ağabeyleriniz vazifelerimizi canla, başla ifa etmeğe uğraşıyoruz. Siz de sizden sonra gelenlere aynı emaneti devredeceksinizBu emanetleri tarihin mislini kaydetmediği ve memleketimizi kurtaran en büyük Türkün neslinden olan rehberin yolundan gitmekle muhafaza edeceksiniz. Bu yol sade ve yalnız.. Gazinin yolu.. ve işimizde Gazi ile beraber!.....

Adil Beyin bu nutku dakikalarca alkışlandı.

Çekilen telgraflar

Muslihiddin Adil Beyin nutkundan sonra Ayni zade Hasan Tahsin ve talebeden Sami Beylerin nutukları dinlenilmiştir. Çekilen telgrafların suretleri şunlardır:

Muazzez Reisicümhur Gazi Mustafa Kemal Hazretlerine

Bâni ve müessisi olduğunuz cümhuriyetin bahşettiği büyük feyiz ve ruh sayesinde her gün inkişaf edmları atan Mülkiye mektebi ve mülkiyeliler müesseselerinin kuruluşunun elli beşinci yıl dönümünü kutlulamak için heyeti umumiye halinde vâki olan bugünkü içtimalarında cümhuriyet makinesini en mütekâmil cihazlarla teçhiz hususunda hükûmetin sarfettiği gayrete sarsılmaz bir mesnet teşkil yolundaki azimlerinin bükülmez ve kırılmaz olduğunun nihayetsiz tazim ve hürmetlerine terdifen zatı devletlerine arzına bendenizi memur ettiler efendim hazretleri.

Mülkiye Mektebi
Müdürü
ŞÜKRÜ

Yüksek Başvekil İsmet Paşa Hazretlerine

Yüksek riyasetinde bulunduğunuz kıymetli hükûmetimizin yılmaz azmi sayesinde en geniş inkişafa mazhar olan Mülkiyeliler mekteplerinin teessüsünün elli beşinci yıl dönümünü kutlulamak için bugün vâki olan toplanışlarında cümhuriyet hükûmet ve idaresinin bütün cihazı için en sarsılmaz ve kırılmaz unsurlar yetiştirmek hususundaki lâyezal kararlarını tekrar etmişler ve son kazanın mes'ut bir surette hafif geçmiş olmasından mütevellit sürur ve tebriklerinin bu vesile ile arzına bendenizi memur etmişlerdir efendim.

Mülkiye Mektebi
Müdürü
ŞÜKRÜ

Büyük Millet Meclisi reisi Kâzım Paşa Hazretlerine

Tessüsünün elli beşinci yıl dönümünü tes'it için toplanmış olan Mülkiyeliler Cümhuriyete ve Büyük Millet Meclisi ile pek muhterem reisine lâyezal merbutiyet ve hissî şükranlarının arzına bendenizi tavsit ettiler efendim.

Mülkiye Mektebi
Müdürü
ŞÜKRÜ

Maarif Vekili muhterem Esat Beyefendi Hazretlerine

Cümhuriyet hükûmetinin müessese üzerindeki yüksek himayesinin ve şahsı âlinizin ibzal buyurduğu alâka ve sahaçetin pek ziyade şükürgüzarı olan mülkiyeliler mektebin elli beşinci yıl dönümünü tes'it için bugün yaptıkları içtimada hürmetkâr hislerinin arzına bendenizi tavsit eylemiş olduklarını şahsî temenniyatıma terdifen arzederim efendim.

Mülkiye Mektebi
Müdürü
ŞÜKRÜ

Ittihadı Millî
TÜRK SİGORTA ŞİRKETİ
Harik ve hayat üzerine sigorta muamelesi icra eyleriz.
Sigortaları halk için müsait şeraiti havidir.
Merkezi idaresi: Galatada Ünyon Hanında
Acentası bulunmayan şehirlerde acenta aranmaktadır.
Tel: Beyoğlu — 2003

Sinema Haberleri

* Pek yakında Canım Paris filminde Jeane Marnag'ın yanında göreceğimiz Jean Gabin uzun müddet Paris Molen Ruj'unda rövülerde Mistiguet'le birliktet oynamıştır.

* Bahriyeli Şarkısı filminde Prejran'la birlikte Lolita Beynavente oynamaktadır. Bu meşhur İspanyol dansözü ilk defa olarak mikrofon önüne geçmektedir.

* Volga Volga, Eglon Meçhil Mugannı filimleri vazıı sahnesi meşhur Tourjansky, kat,î olarak OSSO şirketi tarafından angaje edilmiştir.

* "Tasavvur ettiğim kadın,, filmi ikmal edilmiştir. Genç bir bestekâr rolü oynıyan Roland Toutaxn, bu filimde ilk defa olarak şarkı söylemektedir. Suzy Vrernon, Armand Bernard ve Marcel Vibert'de bu filmde oynamaktadırlar.

Boşanan boşanana evlenen evlenene!

Gloria Suanson ve yeni kocası Michael Franer

Margi de la Falaise Gloria Swanson'u bıraktı ve 22 teşrinisanide şark masallarını andıran bir haşmet içinde Constance Benett ile evlendi. Fakat Gloria sanki kocasız mı kalırmış? O da maruf zenginlerden Michael Farmer ile evlendi. Şimdi gene onun da kocası var, ötekinin de karısı.. Bakalım, bu iki izdivaç ne kadar sürecek!

Telgraf haberlerinin vefat ettiğini bildirdiği Lya de Putti'nin en son resimlerinden biri.

Tepebaşı Tiyatrosunda
7 Kânunuevvel Pazartesi akşamı saat 21,30 da
KEMANÎ REŞAT KONSERİ
Biletler şimdiden gişelerde satılmaktadır.

Doktor
Hafız Cemal
Dahiliye hastalıkları mütehassısı
Cumadan maada hergün öğleden sonra saat (2,30 dan 5e) kadar İstanbulda Divanyolunda 118 numaralı hususî dairesinde dahilî hastalıkları muayene ve tedavi eder. Telefon: İstanbul 22398
Sıra numarasını beklememek isteyenler, kabineye müracaat la veya telefonla randevu almalıdırlar.

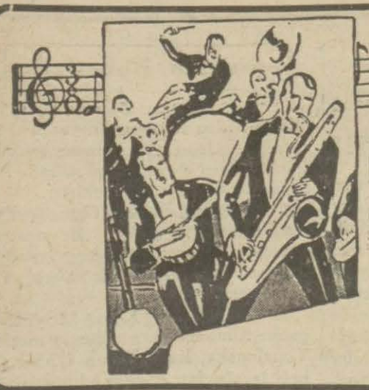

RADYO **PHILIPS** RADYO

Her Fiatta Son Sistem Makinalar

GÜZEL MUSİKÎ

En Son Dünya Havadisleri

RADYO Bir Lüks Degildir — RADYO Bir ihtiyactır

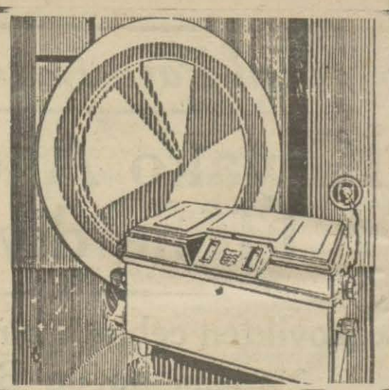

Istanbul Evkaf Müdürlüğünden:

İki sene müddetle icar için

Müzayedeye vazolunacak emlâk

1 — Bahçekapıda dördüncü Vakıf Hanın zemin katında 8 ve 14 - 4 ve 14 - 7 No. mağazalar.

2 — Hanın zemininde 1 No. depo (dipten ikinci direğe kadar)

3 — Hanın asma katında 2, 12, 14, 16, 35, 36 No. odalar

4 — Hanın birinci katında 8 - 1, 26, 27, 28, 33, 35, 36, 37 No. odalar.

5 — Hanın ikinci katında 8 - 1, 10, 12, 14, 16, 18, 29, 30, 31, 32, 34 No. odalar.

6 — Hanın dördüncü katında 12, 14, 16, 18, 21, 22, 26, 27, 28, 29 No. odalar.

Müddeti icarlar: 1-6-931 den 1-6-933 tarihine kadar iki senedir.

Üç sene müddetle icar için müzayedeye vazolunan emlâk

7 — Hanın zemin katında 22 - 5 ve 66 - 17 No. mağazalar

8 — Hanın zemin katında 6-2 No. telefon dolabı

9 — Hanın asma katında 1 No. oda.

Müddeti icarlar: 1-6-931 den 1-6-934 tarihine kadar üç senedir.

Mebdei icarlar: Eski müstecirler için akdi sabıkın hitamı yeni müstecirler için teslim tarihidir.

Müddeti müzayede: 23 Teşrinisani 931 den 15 Kânunuevvel 931 salı günü

Balâda muharrer emlâk kiraya verileceğinden müzayedeye vazolunmuştur. Taliplerin yevmi ihale olan son günün saat 15 e kadar şartnameyi okumak ve teminatı muvakkate ita ederek müzayedeye iştirak etmek üzere İstanbul Evkaf müdürlüğünde varidat müdürlüğü akarlar kalemine müracaatları ilân olunur.

Evsaf ve müştemilâtı hakkında malûmat almak isteyenler bu müddet zarfında müzayede odasına müracaat ederek ecri misil raporlarını görebilirler. (4007)

Tütün inhisarı umumî müdirliğinden;

1 — (23/11/931) pazarlıkla satın alınacağı evvelce ilân olunan (1000) kilo yerli damga kurşunu;

2 — (9/11/931) de kapalı zarfla mübayaa edileceği mukaddema ilân edilen (60) ton yerli çivi için teklif edilen fiatlar haddi lâyık görülmediğinden yapılan pazarlık ve münakasa keenlem eddedilmiştir. Bu sebeble mezkûr damga kurşunu (16/12/931) çarşamba ve pazarlıkla (60) ton yerli çivi (19/12/931) tekrar kapalı zarfla satın alınacaktır.

Taliplerin tayin olunan günlerde saat (11) de teminatlarını hamilen İstanbul Başmüdüriyetinde Mübayaat Komisyonuna müracaatları. (4147)

Hiç beklemediğiniz bir sırada:

İşsiz kalabilirsiniz;
Hasta olabilirsiniz;
Başınıza bir felâket gelebilir;

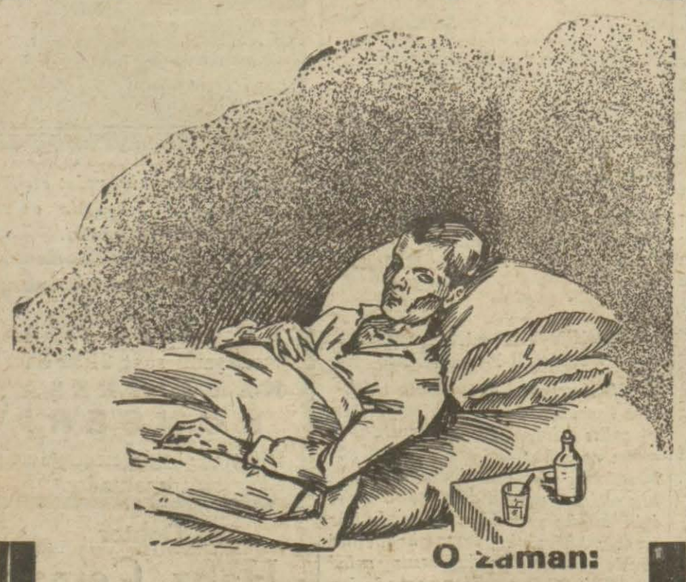

O zaman:

Ah benim de bir kumbaram olsaydı!

Demek fayda vermez!

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Resmî İlânlar Türk Lt. Şirketi

Türkiyede her lisanda intişar eden bütün gazeteler için bilûmum resmî daireler ilânlarını kabul eder

Adres : Ankara caddesi Kahraman zade hanı 3 üncü kat
Telgraf adresi: Resmilân - Telefon: 20960 Posta kutusu Ist. 753

Dış tabibi **M. Rifat** Paris Tıp fakültesinden mezun Cağaloğlu Halk Fırkası karş sında Zeki B. apartıman No. 7

Emniyet işleri Umum Müdürlüğünden:

Vilâyetler zabıta memurları için imal ettirilecek olan asgarî 4837 azamî 5437 takım maa şapka elbise ve asgarî 3509 azamî 4109 adet kaput kapalı zarf usulile 21 teşrin sani 931 tarihinden itibaren münakasaya konmuştur. İhalesi 12 k. evvel 931 re müsadif cumartesi günü saat 14de Ankarada Müdüriyeti Umumiyede müteşekkil komisyonda icra edilecektir. Münakasaya iştirak edecekler ihale günü ve saatinden evvel eşkâli kanuniye dahilinden teklifname ve teminatlarını komisyonatevdi edecektir. Açılacak teklifnamelerde haddi lâyik olduğuna komisyonca kanaat hasıl olursa en müsait fiat teklif edenin uhdesine ihalesi icra ve aksi takdirde pazarlık suretile yaptırılacaktır. Talipler şartname ve nümuneleri görmek ve fazla malûmat almak üzere her gün Müdüriyeti Umumiyedeki Komisyon ile Istanbul Polis müdiriyetine müracaat edebilirler. (4011)

Gelibolu Jandarma Satın alma komisyonunden:

Müddet	*Münakasaya vaz'ı*	*İhale tarihi ve günü*	*Nevi*
Bir ay	15 - 2.Teş.931	15 - 1.Kân.931 salı	Sığır eti

1 — Geliboluda 11 numaralı jandarma mektebi efradının tarihi ihaleden Ağustos 932 tarihine kadar iaşelerine muktazi sığır eti yukarda yazılı tarihten itibaren bir ay müddetle kapalı zarfla münakasaya vazolunmuştur.

2 — İşbu sığır etinin ihalesi yukarda yazılı gün ve tarihte zevalî saat 14 te Gelibolu maliye dairesinde icra edileceğinden ihaleden evvel Geliboluda jandarma mektebi kumandanlığına müracaat eden taliplere şartnameler verilecektir.

3 — Münakasaya iştirak edecek taliplerin verecekleri teklifnameler, şartnamedeki şerait dahilinde verilecek fiat yazı ve rakamla, okunabilmesi için açık yazılacaktır.

4 — Bedeli muhammenin yüzde 7,5 teminatı muvakkatesi sandık makbuzu veya hükûmetçe maruf banka mektubu, kıymeti muharreresi üzerinden istikrazı dahilî tahvilâtile borsa fiatından yüzde 10 noksanile sair esham ve tahvilât teklifname ile birlikte ikinci bir zarfa konarak komisyona birer makbuz mukabilinde verilecektir. (3932)

KALKOLEOL

DRAJE — GRANULE

Balıkyağı Hulâsası
VİTAMİN A. B. D. li
hazmı kolay ve kokusuzdur.

SEYRİSEFAIN

Merkez acenta: Galata Köprü başı B. 2362. Şube A. Sirkeci Mühürdar zade han 2. 2740.

PİRE - İSKENDERİYE POSTASI
(İZMİR) 8 Kânunuevvel salı 10 da Galata rıhtımından kalkar.

TRABZON POSTASI
(CÜMHURİYET) vapuru 7 kânunuevvel pazartesi 17 de Sirkeci rıhtımından hareketle Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Samsun, Ünye, Fatsa, Ordu, Gireson, Trabzon, Rize, Mapavri'ye gidecektir. Dönüşte Zonguldak yoktur. Of, Sürmene, Tireboluya da uğrayacaktır.

ORIENTMARE

Yakında Volo, Pire ve Buji'ye hareket edecek vapurlar:
İtalyan bandıralı *TRİDENTE* vapuru 5 kânunuevvele doğru hareket edecektir.

Tafsilât için, Galata, Frenkyan Hanında Theo Reppen Vapur Acentalığına müracaat olunması. Tel. B.O. 2274

KARADENİZ POSTASI
Kalkavan zadeler idaresinde

İKTİSAT vapuru 6 kânunuevvel **Pazar** günü 18 de Sirkeci rıhtımından hareketle (Zonguldak, İnebolu, Evrenye, Abana, samsun, Gireson, Trabzon, Rize Mapavri, Pazar, Evhavi) iskelelerine hareket edecektir. Yük ve yolcu için Sirkecide Paket postahanesi karşısında Yeni Handa 30 No. müracaat Tel. 2, 1062

D. ANAGNOSTOPOULO
ve C. SİSKİDİ
Yunan vapur şirketi
PİRE-MARSİLYA
için seri ve doğru posta.
(PATRİS II) Lüks vapuru 10 Kânunuevvel perşembe günü 10 da Galata rıhtımından hareketle her sınıf yolcu ve eşyayı ticariye alarak (PİRE ve MARSİLYAYA) gidecektir. Azimet ve avdet biletlerinde azamî tenzilât.
Umumî acentaları: Galatada Çinili Rıhtım Hanında D. Anagnostopoulo ve C. Siskidi. *Tel. B. O. 2612 Galata ve Beyoğlu Talî acentaları: Bütün seyahat acentalıklarıdır.*

Dr. HORHORUNİ
Zöhreviye ve bevliye tedavihanesi: Sabahdan akşama kadar. Beyoğlu Tarlabaşı, Taksim Zambak Sok. No. 41.

Milliyet Matbaası

NEFİS VE SERİ SURETTE

Her nevi evrakı matbua tab'ını deruhte eder. Notere ait bilcümle evrak, mektupluk kâğıt, zarf, kartvizit, muhtıra, reçete ve faturalar renkli olarak el ve duvar ilânları yapılır. Fiatlar mutedildir.
ADRES: *Ankara caddesi dairei mahsusa*
Telefon: 24310 - 24318 - 24319

13 Liraya LAKE KARYOLA
14 Liraya içi tuğlalı DEMiR SOBA
Sirkeci Ebussuut caddesinde karyola ve madenî eşya fabrika

Tütün inhisarı umumî müdürlüğünden;

1 — İdaremiz için yeni yaptırılacak motöre ait makinenin yerine vaz'ı ve mevcut şartname mucibince nevakısının ikmal

2 — Mevcut şartname ve keşif dairesinde Cibali yaprak tütün depomuzun sakafında yapılacak tamiratın icrası bir mün sibine,

3 — İdaremizce keşfedilmiş olan nikotinsiz tütün aletini resmi ve sureti imaline ait tarifnamesine tevfikan imal edebilecek selâhiyeti fenniye sahibi bir talibine ihalesi mukarrerdir.

Taliplerin % 7,5 teminatlarını hamilen motör ve depo tamiratı için (20. 12. 931) pazar ve nikotinsiz tütün aleti için de (21 12. 931) pazartesi günü saat 10,30 da İstanbul Başmüdüriyetinde Mübayaat Komisyonuna müracaatları. (4222)

Devlet Demiryolları idaresi ilanları

Mudanya - Bursa hattına muktazi 4000 meşe traversin kapalı zarfla münakasası 19 birinci kânun 1931 cumartesi günü saat 14 te Ankarada Umum Müdürlükte yapılacaktır.

Tafsilât Ankara, Haydarpaşa veznelerile Mudanyada mezkûr hat işletme amirliğinde üçer liraya satılan şartnamelerde yazılıdır. (4066)

Askerî fabrikalar ilânları

Beş yüz elli ton gazoul

28 Teşrinisani 931 tarihinde kapalı zarfla münakasası yapılacak olan beş yüz elli ton gözülün esnayı ilânında fasılası bozulduğundan bu malzemenin gene kapalı zarfla münakasası 28 kânunuevvel 931 tarihinde yapılacaktır. Malûmat almak isteyenlerin komisyona müracaatları ilân olunur. (4144)

* * *

Alâkadaranın nazarı dikkatine

Askerî fabrikalar için münakasa veya pazarlıkla alınacağı ilân edilip bunlardan Avrupadan celbi zarurî olan mevat ve malzeme için Heyeti vekilenin millî iktısadı koruma hakkında ki kararnamesinin 3 üncü maddesindeki sarahat dahilinde celbedilecek işbu mevat ve malzeme mukabilinde memleekt mamulât ve mahsulâtından ihracat icrasını kabul eylemesi meşrut bulunduğu malûm olmak üzere ilânı ekyfiyet olunur. (4232)

* * *

Kapalı zarf usulile 14-12-931 tarihinde münakasası yapılacak olan173 kalem ve 21/12/931 de münakasası yapılacak olan77 kalem elektrik malzemesinin ilânında müsavî fasılaya riayet edilmediğinden yeniden münakasaya konularak münakasa günü 30-12-931 tarihinde saat 14 de tehir edilmiştir. Taliplerin yevmü muayyen de müracatları. (4065)

3 üncü Kolordu ilânları

K. O. ve Nakliye taburunda mevcut 250 araba gübre satılacaktır. Taliplerin gübreyi mezkûr taburda görmeleri ve satın almak için 9-12-931 çarşamba günü saat 15 te komisyonumuza müracaatları (611) (4200)

BULUNMUŞ PARA

Beşiktaş tramvay caddesinde az bir mıktar para bulunmuştur. Sahibinin Babıâli caddesinde Kahraman Zade Hanında kâin İlânat acentasına müracaatı.

Dr. A. KUTiEL
Cilt ve zührevî hastalıklar tedavihanesi. Karaköy, büyük mahallebici yanında 34.

Paris Tıp Fakültesi mezunu
Cilt ve zührevî hastalıklar mütehassısı
Dr.Bahattin Şevki
Babıâli caddesi, Meserret oteli karşısında Avni Bey apartımanı 1-25 sabahtan akşama kada

Doktor
Rusçuklu Hakkı
Beyoğlu, İstiklâl caddesi Büyük Parmak kapu, Afrika hanına bitişik Apartıman No 21.— Tel: Beyoğlu 2797.
Saat: 14 - 18.

OKSİMANTOL
ÖKSÜRÜK ve BOĞAZ HASTALIKLARINA KARŞI